

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.7.2021
COM(2021) 572 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Ny EU-skogsstrategi för 2030

{SWD(2021) 651 final} - {SWD(2021) 652 final}

1. Inledning

Skogar samt träd- och buskmark¹ täcker mer än 43,5 %² av EU:s landyta och är av stor betydelse för människors hälsa och välmående. Vi behöver skogarna för luften vi andas och vattnet vi dricker, och deras rika biologiska mångfald och unika naturliga system utgör hem och livsmiljö för de flesta landlevande arter i världen.³ Där kan människor knyta an till naturen och stärka sin fysiska och psykiska hälsa, och de är centrala när det gäller att bevara en levande och välmående landsbygd.

Skogen har länge haft en mycket viktig roll i ekonomin och samhället, då den skapar arbetstillfällen och tillhandahåller livsmedel, läkemedel, material, rent vatten och annat. Skogen har i århundraden varit ett blomstrande nav för kulturarv, hantverk, traditioner och innovation. Men oavsett hur viktig den har varit tidigare är den avgörande för vår framtid. Skogen är en naturlig bundsförvant när det gäller att anpassa sig till och bekämpa klimatförändringarna, och kommer att spela en avgörande roll för att göra Europa till den första klimatneutrala kontinenten 2050. Genom att skydda skogarnas ekosystem minskar också risken för zoonotiska sjukdomar och globala pandemier. En sund framtid för människor, planeten och välståndet kräver därför att man säkerställer friska och motståndskraftiga skogar med rik biologisk mångfald i Europa och världen.

Trots detta utsätts de europeiska skogarna för allt större påfrestningar – delvis till följd av naturliga processer, men också till följd av ökad aktivitet och ökat tryck från människan. Även om skogsarealen har blivit större under de senaste årtiondena tack vare naturliga processer, beskogning, hållbart skogsbruk och aktivt återställande, och att detta har lett till flera positiva trender, bör skogarnas bevarandestatus förbättras avsevärt, även i den skyddade EU-skogsareal på 27 % som bör vara vid bäst hälsa⁴. Klimatförändringar fortsätter att inverka negativt på Europas skogar, framförallt men inte enbart i trädslagsrena och likåldriga skogsbestånd. Klimatförändringarna har också blottlagt tidigare dolda sårbarheter som förvärrar andra destruktiva påfrestningar såsom skadegörare, föroreningar och sjukdomar, vilket påverkar brandregimer och har lett till förhållanden där omfattningen av och intensiteten i skogsbränderna i EU kommer att öka under de kommande åren⁵. Förlusten av trädäckningen har ökat under det senaste årtiondet på grund av extrema väderförhållanden och ökad avverkning för olika ekonomiska ändamål⁶.

¹ *Sustainable Development in the European Union; Monitoring report on the progress towards the SDGs in an EU context*, 2021 års utgåva (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-03-21-096>). FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) definierar skog som mark på över 0,5 hektar med träd som är högre än 5 meter och med en kronslutenhet på över 10 %, och som inte främst används som jordbruks- eller stadsmark. FAO definierar träd- och buskmark som mark på över 0,5 hektar med en kronslutenhet på 5–10 % med träd som kan nå en höjd på 5 meter, eller en kronslutenhet på över 10 % när mindre träd och buskar räknas in; <http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>, eller Eurostats definition: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Forest>.

² <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/12069644/KS-FK-20-001-EN-N.pdf/a7439b01-671b-80ce-85e4-4d803c44340a?t=1608139005821>.

³ Skogarna hyser 60 000 olika trädarter, 80 % av amfibiearterna, 75 % av fågelarterna och 68 % av världens däggdjursarter (<http://www.fao.org/3/ca8642en/CA8642EN.pdf>).

⁴ Baserat på medlemsstaternas rapporter (för perioden 2013–2018) enligt artikel 17 i habitatdirektivet om bevarandestatusen för de livsmiljöer som förtecknas i bilaga I till det direktivet är endast 49 % av skogshabitaten i gott tillstånd. Skogshabitat enligt bilaga I omfattar omkring 27 % av all skogsareal i EU.

⁵ Costa, H., de Rigo, D., Liberta, G., Houston Durrant, T., San-Miguel-Ayanz, J. (2020) *European wildfire danger and vulnerability in a changing climate: towards integrating risk dimensions*. JRC PESETA IV project – Task 19. Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå.

⁶ <http://www.fao.org/faostat/en/#data/FO> och <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC124374>.

Denna nya EU-skogsstrategi syftar till att komma till rätta med dessa utmaningar och frigöra skogarnas potential för vår framtid, med full respekt för subsidiaritetsprincipen, bästa tillgängliga vetenskapliga rön och kraven för bättre lagstiftning. Den är förankrad i den europeiska gröna given och EU:s strategi för biologisk mångfald 2030, och beaktar skogens centrala och mångfunktionella roll och insatserna från yrkesverksamma inom skogsbruket och hela den skogsbaserade värdekedjan för att senast 2050 uppnå en hållbar och klimatneutral ekonomi, samtidigt som man ser till att alla ekosystem återställs, är motståndskraftiga och skyddas på lämpligt sätt. Denna strategi ersätter EU:s skogsstrategi som antogs 2013⁷ och utvärderades 2018⁸.

De åtaganden och åtgärder som föreslås i strategin kommer att bidra till att uppnå EU:s mål om en minskning av växthusgasutsläppen med minst 55 % fram till 2030, såsom föreskrivs i den europeiska klimatlagen⁹, och som kommer att genomföras genom åtgärderna i 55 %-paketet¹⁰. Enligt klimatlagen ska de berörda EU-institutionerna och medlemsstaterna prioritera snabba och förutsägbara utsläppsminskningar och samtidigt öka upptaget genom naturliga sänkor för att nå målet för 2030 och klimatneutralitetsmålet. Skogars och skogsprodukters utsläpp och upptag av växthusgaser kommer att spela en avgörande roll när det gäller att uppnå unionens ambitiösa nettoupptagsmål på –310 miljoner ton koldioxidekvivalenter, såsom fastställs i förslaget till reviderad förordning om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk¹¹. I strategin fastställs också en politisk ram för växande, friska, varierade och motståndskraftiga skogar i EU som i hög grad bidrar till vår ambition om biologisk mångfald, tryggade försörjningsmöjligheter på landsbygden och därutöver, och som stöder en hållbar skogsbioekonomi som bygger på de mest hållbara skogsbruksmetoderna. Metoderna bygger på ett erkänt och internationellt överenskommet dynamiskt grepp för hållbart skogsbruk som tar hänsyn till skogarnas mångfunktionalitet, mångfald och de tre inbördes beroende hållbarhetspelarna.

För att lyckas med denna omställning kommer det att behövas större, friskare och mer varierade skogar än vad som finns i dag, särskilt med avseende på lagring och bindning av koldioxid, minskning av luftföroreningarnas effekter på människors hälsa och hejdandet av förlusten av livsmiljöer och arter. Detta är en förutsättning för att skogarna ska kunna tillhandahålla försörjningsmöjligheter och uppfylla sina socioekonomiska funktioner under de kommande årtiondena. För att komma dit måste vi vända negativa trender, förbättra övervakningen för att bättre kunna bedöma tillståndet i skogarna och öka ansträngningarna för att skydda och återställa skogarnas biologiska mångfald för att därigenom säkerställa skogens motståndskraft. Vi måste också garantera tillgången på trä och främja icke-träbaserad skoglig ekonomisk verksamhet för att diversifiera lokala ekonomier och arbetstillfällen på landsbygden.

Med tanke på de ökande och ibland konkurrerande kraven på skogen måste vi också se till att den mängd trä som används håller sig inom hållbarhetsgränserna¹² och nyttjas optimalt i enlighet med

⁷ COM(2013) 659 final.

⁸ COM(2018) 811 final.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999.

¹⁰ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén 55 %-paketet ("Fit for 55"): nå EU:s klimatmål 2030 för klimatneutralitet, COM(2021) 550 final.

¹¹ Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation 2018/841 on the inclusion of greenhouse gas emissions and removals from land use, land use change and forestry in the 2030 climate and energy framework, and amending Regulation (EU) 2018/1999, COM(2021) 554 final.

¹² [brief on role of forest-based bioeconomy in mitigating cc online \(2\).pdf](#).

kaskadprincipen¹³ och strategin för en cirkulär ekonomi. På så sätt kan trä i största möjliga utsträckning ersätta fossila material med långlivade cirkulära material och produkter som är av störst värde för koldioxidlagring och den cirkulära ekonomin.

EU:s skogsstrategi har utarbetats i en tid då kriserna för klimatet och den biologiska mångfalden tilltar allt snabbare. Nästa årtionde blir avgörande, och strategin innehåller därför en konkret plan för 2030 som kombinerar lagstiftningsåtgärder, finansiella åtgärder och frivilliga åtgärder.

Den omfattar åtgärder för att stärka skyddet och återställandet av skogar, förbättra det hållbara skogsbruket samt förbättra övervakningen och en effektiv decentraliserad planering av EU:s skogar i syfte att säkerställa motståndskraftiga skogsekosystem och göra det möjligt för skogarna att uppfylla sin mångfunktionella roll. För att ytterligare stödja en hållbar skogsbaserad bioekonomi för en klimatneutral framtid föreslås i strategin åtgärder för innovation och främjande av nya material och produkter som ska ersätta fossilbaserade motsvarigheter och för främjande av den icke-träbaserade skogsekonomin, bland annat ekoturism. Strategin är också inriktad på hållbar återbeskogning och beskogning, och åtföljs av en färdplan för planteringen av ytterligare minst tre miljarder träd i EU före 2030.

Med denna strategi lägger kommissionen fram en ambitiös vision som bygger på det starka engagemanget och den starka motivationen hos alla ägare och förvaltare av skog och mark. Deras roll när det gäller tillhandahållandet av ekosystemtjänster är avgörande och måste stödjas. Strategin syftar bland annat till att utveckla ekonomiska incitament, särskilt för privata skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket, för tillhandahållandet av dessa ekosystemtjänster.

Alla åtgärder kommer att utformas och genomföras i nära samarbete med medlemsstaterna samt offentliga och privata skogsägare och andra som har hand om skogen, eftersom det är de som möjliggör nödvändiga förändringar och en livskraftig och hållbar skogsbaserad bioekonomi i EU. Strategin manar till ett aktivt engagemang från alla berörda aktörer och på alla förvaltningsnivåer, från medlemsstaterna till skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket, skogsbaserade industrier, forskare, civilsamhället och andra berörda parter.

Även om strategin endast är inriktad på EU:s skogar och syftar till att utgöra ett viktigt bidrag från EU till FN:s mål för hållbar utveckling fram till 2030, särskilt mål 15¹⁴, slår den fast att skogsrelaterade utmaningar till sin natur är globala och att det fortsatt sker en mycket oroande minskning av skogsarealen med i genomsnitt 4,7 miljoner hektar per år och en avskogning på 10 miljoner hektar per år¹⁵. Kommissionen bekräftar sitt fulla åtagande att leva upp till sitt meddelande från 2019 om att skydda och återställa världens skogar¹⁶, bland annat genom att arbeta i nära partnerskap med sina globala partner kring skydd, återställande och hållbart bruk av skog, och genom att anta ett lagstiftningsförslag för att säkerställa att produkter som antingen kommer från EU eller från tredjeländer och säljs på EU-marknaden inte bidrar till den globala avskogningen. EU-samarbetet kommer att främja integrerade strategier för skogar som tar upp styrning, hållbarhet och laglighet i värdekedjor, biologisk mångfald och lokalbefolkningars försörjningsmöjligheter. De höga ambitionerna för skogarna stämmer överens med EU:s insatser

¹³ Kaskadprincipen ingick redan i EU:s skogsstrategi 2014–2020. Enligt denna princip används trä i följande prioriteringsordning: 1) träbaserade produkter, 2) förlängning av deras livslängd, 3) återanvändning, 4) återvinning, 5) bioenergi och 6) bortskaffande.

¹⁴ Mål 15 handlar om att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

¹⁵ FAO (2020) ibid.

¹⁶ EU-meddelande 2019 – Skog – Miljö – Europeiska kommissionen (europa.eu).

för att gå i spetsen för klimatagendan och genomföra EU:s strategi för biologisk mångfald 2030, tillsammans med en ambitiös global ram för biologisk mångfald.

2. Stöd till skogarnas socioekonomiska roll för en levande landsbygd och främjande av en skogsbaserad bioekonomi inom hållbarhetsgränserna

Skogen och den skogsbaserade sektorn tillhandahåller många socioekonomiska funktioner och fördelar, bland annat ytterligare arbetstillfällen och tillväxtmöjligheter i landsbygdsområden samt rekreationsmöjligheter som bidrar till människors fysiska och psykiska hälsa.

Det finns uppskattningsvis 16 miljoner privata skogsägare i EU, och 40 % av skogarna omfattas av olika system för offentligt ägande. 2018 arbetade 2,1 miljoner människor¹⁷ i EU inom den traditionella skogsbaserade sektorn (skogsbruk, avverkning, sågverk, träbaserade produkter, kork, pappersmassa och papper), vilket gav ett bruttoförädlingsvärde på 109 855 miljoner euro. Ytterligare 1,2 miljoner människor arbetade med tillverkning av träbaserade möbler och tryckning på papper, t.ex. böcker och tidningar, vilket gav ett bruttoförädlingsvärde på 25 respektive 31 miljarder euro¹⁸. 2018 var 397 000 företag verksamma inom träbaserade industrier, vilket motsvarar 20 % av tillverkningsföretagen i EU. Utöver dessa verksamheter sörjde de utvidgade skogsbaserade värdekedjorna (sektorerna för utgivning av tryckta dokument, träbaserad värme- och elproduktion samt bygge med trä) för fyra miljoner arbetstillfällen i den gröna ekonomin. Detta antal minskade med omkring 20 % från 2008 till 2013 och har sedan dess varit ganska stabilt¹⁹.

Hållbara råmaterial och produkter av trä och andra material är viktiga för EU:s omställning till en hållbar klimatneutral ekonomi.

Hållbart producerade och långlivade träbaserade produkter kan bidra till att uppnå klimatneutralitet genom koldioxidlagring och ersättning av fossilbaserade material, särskilt genom att deras inneboende kol bidrar till koldioxidupptag som annars sker genom biologiska processer²⁰. När träden avverkas eller dör av naturliga orsaker släpper träden ut kol i atmosfären, bland annat genom bränder, eldning för energiändamål, förbränning eller genom naturliga sönderfallsprocesser över tid. Koldioxidupptagets varaktighet kan förlängas avsevärt när träbiomassa omvandlas till trämaterial och träprodukter med lång livscykel. Förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF)²¹ säkerställer att medlemsstaterna rapporterar och redovisar förändringar i kollager, inte bara i skogar utan också i kolpooler för avverkade träprodukter, vilket kommer att förstärkas genom den reviderade förordning som föreslås som en del av 55 %-paketet. Avverkade träprodukter i EU utgör en aktiv nettokolsänka på omkring –40 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år, samtidigt som de ger klimatfördelar genom en väsentlig materialsättningseffekt med värden på mellan –18 och –43 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år²². Ju längre livslängd en produkt har, desto bättre är

¹⁷ Eurostat, Arbetskraftsundersökningen.

¹⁸ Källa för bruttoförädlingsvärdet: Eurostat 2020: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Wood_products_-_production_and_trade#Wood_based_industries och tabell [sbs_na_ind_r2]; sysselsättning: tabell [lfsa_egan22d] och Robert m.fl. 2020.

¹⁹ Robert, N., Jonsson, R., Chudy, R., Camia, A. *The EU Bioeconomy: Supporting an Employment Shift Downstream in the Wood-Based Value Chains?* Sustainability 2020, 12, 758. <https://doi.org/10.3390/su12030758>.

²⁰ COM(2020) 98 final.

²¹ Förordning 841/2018.

²² Avverkade träprodukter omfattar 1) sågade trävaror, 2) träskivor och 3) papper. När det gäller begränsning av växthusgasutsläpp har de som standard en första ordningens nedbrytningsfunktion med olika halveringstid (35, 25 och 2 år). På så sätt bryts papper ned mycket snabbare (har en mycket lägre

det för begränsningen av klimatförändringar, vilket sedan återspeglas i det ökade nettoupptaget enligt medlemsstaternas rapportering och bokföring om LULUCF och, till följd av ersättningseffekterna, rapporteras och bokförs indirekt som minskade utsläpp i andra sektorer.

I samband med skapandet av en hållbar och klimatneutral ekonomi är det mycket viktigt att användningen av trä optimeras i enlighet med kaskadprincipen, särskilt genom marknadsincitament. Detta innebär att trä i så stor utsträckning som möjligt bör användas för långlivade material och produkter för att ersätta deras koldioxidintensiva och fossilbaserade motsvarigheter, till exempel i byggnader och möbler, samtidigt som man är medveten om att inte allt trä är lämpligt för sådana ändamål. Bearbetningsinnovationerna på detta område kan också ge biobaserade material och produkter med ett lägre miljöavtryck än fossilbaserade.

Även kortlivade träbaserade produkter har en roll att spela, framför allt som substitut för fossilbaserade motsvarigheter. Det trä som används för produktion av kortlivade produkter och för energiproduktion bör vara trä som är olämpligt för långlivade material och produkter samt sekundär träbiomassa såsom biprodukter från sågverk, restprodukter och återvunnet material. Tekniska framsteg underlättar redan bearbetningen av restprodukter från träbiomassa och avfall till cirkulära innovativa material och produkter, och diversifierar på så sätt de biobaserade produkterna och erbjuder klimatvänliga lösningar för nya eller framväxande tillämpningsområden.

Det är också mycket viktigt att principerna för den cirkulära ekonomin respekteras. Prioritet bör ges åt bättre användning, återanvändning och återvinning av alla träbaserade produkter, till exempel från bygg- och rivningsplatser, eftersom ökad cirkularitet för produkter gör det möjligt att behålla alla träbaserade produkter längre i ekonomin till flera användningsändamål.

Försörjningen av träprodukter bör ske i synergi med en förbättring av bevarandestatusen för europeiska och globala skogar och med bevarandet och återställandet av den biologiska mångfalden med avseende på motståndskraft i skogarna, klimatanpassning och skogarnas mångfunktionalitet. Trä av högt ekologiskt värde bör inte användas, och den träbaserade bioekonomin bör ligga inom hållbarhetens gränser och vara förenlig med EU:s klimatomål och mål för biologisk mångfald för 2030 och 2050. Nya studier²³ visar att det på kort och medellång sikt, dvs. fram till 2050, är osannolikt att de potentiella ytterligare fördelarna med avverkade träprodukter och materialsubstitution kompenserar för minskningen av nettoskogssänkor i samband med den ökade avverkningen. Medlemsstaterna bör vara uppmärksamma på denna risk, vilket ligger inom deras ansvar enligt relevant tillämplig lagstiftning.

Utöver den träbaserade ekonomin erbjuder skogarna en rad andra lika viktiga produkter och tjänster, från livsmedel till ekoturism, som stöder ekonomin och den sociala strukturen på landsbygden. Det uppskattade värdet av alla icke-träbaserade produkter som kommer från skogen i Europa är 19,5 miljarder euro per år. Detta uppgår till 77,80 euro per hektar och år. 86 % av de insamlade icke-träbaserade skogsprodukterna är avsedda för privat konsumtion²⁴.

begränsningspotential med tiden) än de andra kategorierna. För allt som inte faller in under dessa kategorier/användningsområden sker omedelbar koldioxidavgång. Grassi, G., Fiorese, G., Pilli, R., Jonsson, K., Blujdea, V., Korosuo, A. och Vizzarri, M., *Brief on the role of the forest-based bioeconomy in mitigating climate change through carbon storage and material substitution*, Sanchez Lopez, J., Jasinevičius, G. och Avraamides, M. redaktör(er), Europeiska kommissionen, 2021, JRC124374.

²³ JRC. *Brief on the role of the forest-based bioeconomy in mitigating climate change through carbon storage and material substitution*, 2021. [brief on role of forest-based bioeconomy in mitigating cc online \(2\).pdf](#).

²⁴ Lovrić, M., Da Re, R., Vidale, E., Prokofieva, I., Wong, J., Pettenella, D., ... Mavsar, R. (2020). *Non-wood forest products in Europe – A quantitative overview*. Forest Policy and Economics, 116, 102175. <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2020.102175>.

EU:s skogsstrategi bekräftar och syftar till att främja hela den hållbara skogsbioekonomin så att den samverkar med EU:s höjda ambition för klimatet och den biologiska mångfalden.

2.1. Främjande av en hållbar skogsbioekonomi för långlivade träprodukter

Den skogsbaserade sektorn har, inom gränserna för hållbar tillgång på och försörjning av trä, en betydande ekonomisk potential att förbättra sin produktion av hållbart och lagligt avverkat trä för cirkulära och långlivade material och produkter. Detta kräver att efterfrågan i industrier i senare led stimuleras och att man främjar skogsbruksmetoder, produktionsverktyg och produktionsprocesser som är bättre anpassade till olika framtida skogsresurser.

Det krävs investeringar i hela träförädlingskedjan för att öka tillgången på långlivade träprodukter. Träförädlingsindustrin bör stödjas så den kan anpassa sig till skogarnas föränderliga och diversifierade resurser bättre. Investeringarna bör också inriktas på produktion av långlivade träprodukter från timmer av lägre kvalitet, från mer lövträslag, och anpassas till större variationer i produktionen över tid.

Ur detta perspektiv är **träprodukternas viktigaste roll att bidra till att omvandla byggsektorn från en källa till utsläpp av växthusgaser till en kolsänka**, i enlighet med strategin för en renoveringsvåg²⁵ och det nya europeiska Bauhaus-initiativet²⁶. Det finns stort utrymme för förbättringar. Med en marknadsandel på mindre än 3 % utgör träprodukter fortfarande bara en liten del av byggnadsmaterialen i Europa, som till stor del fortfarande domineras av energiintensiva material och material som för närvarande är baserade på fossila bränslen²⁷. **Kommissionen kommer att utarbeta en färdplan för 2050 för att minska koldioxidutsläppen från byggnader under hela livscykeln.** I samband med översynen av förordningen om byggprodukter²⁸ **kommer kommissionen att utarbeta en standardiserad, robust och transparent metod för kvantifiering av klimatfördelarna med träbyggprodukter och andra byggnadsmaterial.**

Främjad användning av träprodukter i EU kräver också åtgärder på efterfrågesidan; bland annat bör man motverka missuppfattningar om brandrisk och bristande beständighet, och påtala träprodukternas många fördelar när det gäller att minska föroreningar och energiförbrukning under byggnads-, användnings- och nedmonteringsfaserna. Byggnadsingenjörer och arkitekter bör uppmuntras att använda trä vid utformningen av byggnader. Byggföretag bör i enlighet med principerna om livscykel tänkande och cirkularitet återspegla de fulla fördelarna med träkonstruktioner i sina riskpremier och affärsmodeller.

I enlighet med det **nya europeiska Bauhaus-initiativet**²⁹ bör forskning och innovation om arkitektur, grön design och byggmaterial förstärkas, bland annat när det gäller industriella förbättringar för att använda mer lågvärdigt trä, särskilt från lövträslag, och om hur man kan öka kaskadanvändningen och öka cirkulariteten, med inriktning på återvinning av befintligt trä för

²⁵ COM(2020) 662 final.

²⁶ https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_sv.

²⁷ Träbaserade byggprodukter har en genomsnittlig marknadsandel på 2,4 % i EU (motsvarande en total förbrukning i EU på 26,2 miljoner m³ eller 15,7 miljoner ton material), medan icke-metalliska mineraler utgör huvuddelen material som används inom byggsektorn (marknadsandel på 93 %). Denna marknadsandel varierar kraftigt mellan medlemsstaterna: föregångare som Finland eller Sverige uppnår en marknadsandel på över 10 %, medan de flesta medlemsstater har en marknadsandel på under 2 %. Källa: *Trinomics (in prep) Evaluation of the climate benefits of the use of harvested wood products in the construction sector and assessment of remuneration schemes*. Task 1.1 Market Analysis.

²⁸ Förordning (EU) nr 305/2011.

²⁹ https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_sv.

tillverkning av sammansatta träprodukter. Innovationsfonden³⁰, som är avsedd för finansiering av innovativ koldioxidsnål teknik, erbjuder framför allt möjligheter till innovativa projekt inom byggsektorn, bland annat bygge med trä.

Lagstiftningsåtgärder bör också uppmärksammas. En ökning av produktionen av långlivade träprodukter begränsas av byggbestämmelser, till exempel brandsäkerhetsföreskrifter, som ännu inte fullt ut återspeglar de tekniska möjligheterna med moderna träkonstruktioner. Medlemsstaterna bör uppmuntras att ta hänsyn till den bästa tillgängliga vetenskapliga kunskapen vid utformningen av lagstiftning som gynnar träprodukter med lång livslängd, inbegripet åtgärder för energi- och miljöprestanda i bygg- och konstruktionsprodukter, främjande av miljömärkning för koldioxidbindning och ökad cirkularitet och genom att inrikta sig på de avgörande faserna i byggnaders livslängd, bland annat uppförande, renovering och nedmontering.

Genom incitament som bygger direkt på koldioxidbindning bör det kommande initiativet för kolinlagrande jordbruk och ramen för certifikat för koldioxidupptag innefatta särskilda insatser för produktion och användning av långlivade träprodukter, med full respekt för målen för biologisk mångfald. Dessa incitament för enskilda aktörer kompletterar och stöder EU:s klimatmål.

2.2. Säkerställande av hållbar användning av träbaserade resurser för bioenergi

Träbaserad bioenergi är för närvarande den viktigaste källan till förnybar energi och står för 60 % av EU:s användning av förnybar energi. För att uppnå målet om en utsläppsminskning på minst 55 % fram till 2030 måste medlemsstaterna öka andelen förnybara energikällor avsevärt i sin energimix. Bioenergi kommer även i fortsättningen att spela en betydande roll i denna mix om biomassa produceras på ett hållbart sätt och används effektivt, i överensstämmelse med kaskadprincipen och med beaktande av unionens mål för kolsänkor och biologisk mångfald samt den allmänna tillgången på trä inom hållbarhetsgränserna i 2030-perspektivet³¹.

Där det inte är möjligt att utnyttja trämaterial på ett effektivt sätt kommer bioenergi fortfarande att spela en viktig roll när det gäller att förbättra försörjningsmöjligheterna för primärproducenter, dvs. yrkesverksamma inom skogsbruket och jordbrukare, och diversifiera de skogsbaserade ekonomiska möjligheterna på landsbygden. De extra intäkterna från bioenergimarknaderna kan säkerställa intäkter för skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket i alla skeden av hållbart skogsbruk, och på så sätt bidra till en regelbunden inkomst från deras mark.

För att säkerställa både de socioekonomiska fördelarna och den miljömässiga hållbarheten för träbaserad bioenergi, innehåller direktivet om förnybar energi från 2018 utökade **hållbarhetskriterier för alla typer av biomassa för energiändamål**. Dessa ska nu införas av medlemsstaterna, och kommissionen kommer att noga övervaka att dessa åtgärder införlivas korrekt i samband med det övergripande genomförandet av det nuvarande direktivet om förnybar energi och vid behov vidta verkställighetsåtgärder.

Mot bakgrund av de senaste vetenskapliga rönen och EU:s ökade ambitioner när det gäller klimat och biologisk mångfald finns det dessutom ett behov av att stärka hållbarhetsgarantierna

³⁰ https://ec.europa.eu/clima/policies/innovation-fund_en.

³¹ [Forest-based bioeconomy and climate change mitigation: trade-offs and synergies in carbon storage and material substitution | EU Science Hub \(europa.eu\)](#).

för skogsbaserad bioenergi ytterligare. En färsk rapport från kommissionen³² om användningen av träbiomassa för energiproduktion i EU visar på en ökning av den totala användningen av träbiomassa i EU under de senaste två årtiondena (cirka 20 % ökning sedan 2000), vilket ytterligare kan påverkas av det höjda målet för förnybar energi. I studien jämför man vidare effekterna av de olika skogsbruksmetoderna för både biologisk mångfald och klimatförändringar, och identifierar skogsbruksmetoder som alla vinner på och som bidrar positivt till båda.

För att minska de potentiella klimat- och miljöriskerna med användningen av träbaserad bioenergi och maximera dess positiva klimatpåverkan bör användningen av hela träd för energiproduktion enligt EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 minimeras, oavsett om de kommer från EU eller importerar.

Förslaget till översyn av direktivet om förnybar energi som en del av 55 %-paketet innehåller ytterligare konkreta skyddsåtgärder. Förslaget inbegriper **stärkta hållbarhetskriterier för bioenergi** genom att deras tillämpningsområde breddas och områden som inte får användas för energiutvinning utvidgas. Detta innebär att det blir förbjudet att anskaffa skogsbiomassa från urskogar och att detta begränsas i skogar med stor biologisk mångfald för att säkerställa att det inte sker några ingrepp i naturskyddet.

I förslaget införs också kriterier för minskade växthusgasutsläpp för befintliga anläggningar, och tillämpningsområdet för hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp utvidgas till att omfatta anläggningar med en kapacitet på lika med eller över 5 MW.

Förslaget **stärker dessutom genomförandet av kaskadprincipen** som en viktig drivkraft för förändringar i bioenergipolitiken och säkerställer rättvis tillgång till marknaden för biomassaråvaror för utveckling av innovativa biobaserade lösningar med stort mervärde och en hållbar cirkulär bioekonomi.

Med beaktande av avfallshierarkin³³ och kaskadprincipen föreslås att **medlemsstaterna ska utforma sina stödssystem för användning av biomassa för energiändamål på ett sätt som minimerar otillbörlig snedvridning av marknaden för biomassaråvaror och skadliga effekter på den biologiska mångfalden**. För att specificera hur kaskadprincipen för biomassa ska tillämpas, särskilt när det gäller hur man minimerar användningen av rundvirke av hög kvalitet för energiproduktion, kommer kommissionen att anta en delegerad akt.

Enligt förslaget ska dessutom inget stöd beviljas till produktion av energi från sågtimmer, fanerstockar, stubbar och rötter.

Ett ytterligare inslag införs också för att säkerställa effektivare energianvändning av träbiomassa genom att begränsa det statliga stödet till anläggningar som endast producerar el.

³² Träbiomassa i EU baseras till stor del (49 %) på restprodukter och avfall från avverkning och vidareförädling av virke (t.ex. grenar och toppar, sågspån och träavfall). Vidare kommer 37 % från så kallade primära biomassakällor, bland annat stamved av låg kvalitet och gallringsvirke (20 %), varav hälften utgörs av stamved (10 %) från skottskog och 4 % kommer från stamved av industriell kvalitet. Återstående 14 % är oklassificerade i den rapporterade statistiken, vilket innebär att den inte klassificeras som vare sig primär eller sekundär källa, men mot bakgrund av analyser av träbiomassans flöden är det mer sannolikt att källan är primärt trä. <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/use-woody-biomass-energy-production-eu>.

³³ I enlighet med artikel 4 i direktiv 2008/98/EG.

Kommissionen kommer att fortsätta att analysera de nationella stödsystemens inverkan på tillgång och efterfrågan på biomassa, dess inverkan på biologisk mångfald och kolsänkor samt eventuella snedvridningar av marknaden, och kommer att bedöma möjligheten till ytterligare begränsningar när det gäller stödsystem för skogsbiomassa. Unionens övergripande mål bör vara att säkerställa att andelen skogsbaserad bioenergi i EU:s mix av förnybar energi håller sig inom hållbarhetsgränserna och att dess eventuella negativa externa effekter minskas på lämpligt sätt.

2.3. *Främjande av en skogsbioekonomi som inte är träbaserad, inbegripet ekoturism*

EU:s skogar tillhandahåller icke-träbaserade produkter av högt värde, såsom kork (80 % av världsproduktionen), harts, tanniner, foder, medicinalväxter och aromatiska växter, frukt, bär, nötter, rötter, svamp, frön, honung, prydnadsväxter och frilevande vilt, vilket ofta gynnar lokalsamhällena. De står för omkring 20 % av skogarnas marknadsvärde³⁴, och deras potential för att generera ytterligare intäkter till de ägande samhällena kan främjas och stödjas ytterligare i samarbete med nationella och lokala myndigheter och aktörer.

Detta gäller särskilt turismsektorn med anknytning till naturen, som har en betydande tillväxtpotential. Den europeiska turismsektorn har drabbats särskilt hårt av covid-19, men pandemin har också ökat efterfrågan på närturism och besöksmål med mindre trängsel utomhus och i naturen. Den växande trenden för naturturism och naturbaserade hälsotjänster, förutsatt att den respekterar miljöns bärförmåga och relevant lagstiftning, utgör en möjlighet att påskynda den gröna omställningen inom turismsektorn och skapa betydande inkomstmöjligheter och öka välfärden på landsbygden, samtidigt som bevarandet av den biologiska mångfalden och kollagren främjas.

För att dra nytta av icke-träbaserade produkters fördelar för landsbygdssamhällen i skogslandskap och stödja producentorganisationer kommer kommissionen att främja utarbetandet av samordnade och integrerade regionala, nationella och subnationella program³⁵ för hållbar produktion av icke-träbaserade skogsprodukter.

För att främja skogsekoturism i EU kommer kommissionen att främja samarbete mellan turismsektorn, skogsägare och naturskyddstjänster samt standarder och normer för ekoturism. Turismnäringen bör ha ett nära samarbete med verksamma inom skogsbruket för att utveckla hållbara turismprodukter som har en positiv inverkan på människors hälsa, utan att detta får negativa konsekvenser för de avsedda besöksmålen naturvärden, särskilt i skyddade områden.

2.4. *Kompetensutveckling och stärkande av människors möjligheter för en hållbar skogsbaserad bioekonomi*

Bakom de många tjänster som skogen tillhandahåller finns människor med många olika färdigheter. Den allt större mångfunktionella roll som skogarna kommer att ha i omställningen till en hållbar och klimatneutral framtid kommer att kräva bredare kompetens, bland annat experter på förbättrade metoder för hållbart skogsbruk, inbegripet anpassningsbara strategier för återbeskogning, beskogning och återställande av skog, arkitekter, ingenjörer, formgivare,

³⁴ Martinez de Arano I., Maltoni S., Picardo A., Mutke S. m.fl. (2021). *Non-Wood Forest Products for people, nature and the green economy. Policy priorities for Europe. A white paper based on lessons learned from around the Mediterranean.* Deliverable 3.3 of the European Thematic Network INCREDible, Horizon2020 grant agreement n° 774632. s. 7

³⁵ INCREDIBLE är ett exempel på projekt som erbjuder nätverk för icke-träbaserade skogsprodukter i Medelhavsområdet som främjar innovation inom vetenskap och praktiskt utbyte.

livsmedelsexperten, dataspecialisten, kemisten och ekoturismfrämjaren. Det är viktigt att utveckla läroplaner, kunskaper och kompetens för detta.

Kommissionen kommer också att uppmuntra skogsbrukets aktörer att ansluta sig till kompetenspakten. Pakten syftar till att mobilisera och uppmuntra privata och offentliga aktörer att vidta konkreta åtgärder. Åtaganden från skogsbrukets privata och offentliga aktörer kan ta sig olika uttryck när det gäller kompetenshöjning och omskolning, till exempel storskaliga partnerskap, regionala och lokala partnerskap, trepartsavtal eller enskilda enheters åtaganden. Skogssektorns och skogsbrukets berörda parter skulle kunna samarbeta inom ramen för pakten för att anpassa utbildning för yrkesverksamma inom skogsbruket till dagens utmaningar och behov. Ändamålsenliga lärlingsutbildningar av hög kvalitet, inbegripet lärande på arbetsplatsen, är centrala för att locka unga människor till sektorn och ge dem den kompetens som krävs för att arbeta i en hållbar skogsbioekonomi.

Europeiska socialfonden+ kan utnyttjas av medlemsstaterna för att förse yrkesverksamma inom skogsbrukssektorn med den kompetens som krävs för en omställning till mer hållbara skogsbruksmetoder. Fonden kan också användas för att öka sysselsättningen och företagandet genom nya företag som lyfter fram hållbar användning av skogsbruksprodukter och skogstjänster, såsom ekoturism eller utbildningsprogram om skogens biologiska mångfald.

Genom koalitionen Utbildning för klimatet kommer kommissionen att ytterligare främja samarbete och sammanföra elever, studenter, lärare och berörda parter kring skogens roll³⁶, bland annat när det gäller fördelarna med utomhusundervisning.

Kommissionen kommer att göra följande:

1. Fastställa **en standardiserad, robust och öppen metod för kvantifiering av klimatfördelarna med träbyggprodukter och andra byggnadsmaterial** som återspeglar de mest avancerade dynamiska teknikerna för livscykelanalys, i samband med **översynen av förordningen om byggprodukter**³⁷.
2. Tillhandahålla **nya möjligheter för utbyte av information om god praxis för bästa utformning och genomförande** av skogsrelaterade interventioner, som en del av den gemensamma jordbrukspolitiken och för att öka skogsstödet.
3. **Främja användningen av Natura 2000-logotypen för skogsbaserade produkter och tjänster som inte är träbaserade.**
4. Se över, komplettera och uppdatera de tekniska granskningskriterierna för skogsbruk och bioenergi i den delegerade akten om klimattaxonomi där så krävs för att bättre beakta de metoder som gynnar biologisk mångfald som håller på att utvecklas, till exempel naturnära skogsbruk. Överväga att **inkludera hållbar verksamhet i samband med avverkning, produktion och användning av träprodukter** i taxonomiförordningens³⁸ kommande delegerade akter om andra miljömål.
5. Skapa **en ny allians mellan yrkesverksamma inom turism och skogsbruket**, med deltagande av Världsturismorganisationen och nätverket för Europas natur- och kulturarv.
6. **Ta fram en verktyglåda** för att hjälpa medlemsstaterna att inrätta livslånga program och rådgivning till yrkesverksamma inom skogsbruket och anpassa utbildningen till de utmaningar och behov som finns i dag när det gäller skogen, och utveckla sysselsättningsmöjligheter.
7. Uppmuntra skogssektorns och skogsbrukets berörda parter att **inrätta ett kompetenspartnerskap inom ramen för kompetenspakten** och utnyttja Europeiska socialfonden+ för att samarbeta för att öka antalet möjligheter till kompetenshöjning och

³⁶ T.ex. www.forest.erasmusproject.eu.

³⁷ Förordning (EU) nr 305/2011.

³⁸ Förordning (EU) 2020/852.

3. Skydda, återställa och utvidga EU:s skogar för att bekämpa klimatförändringar, vända förlusten av biologisk mångfald och säkerställa motståndskraftiga och mångfunktionella skogsekosystem

Mot bakgrund av klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald finns det ett akut behov av anpassningsbara strategier för återställande av skog och ekosystembaserat skogsbruk som stärker motståndskraften hos EU:s skogar. Detta är en förutsättning för att skogarna ska kunna uppfylla sina socioekonomiska och miljömässiga funktioner för framtida generationer och möjliggöra en blomstrande skogsbaserad bioekonomi under kommande årtionden. Men det är också för att undvika att de socioekonomiska kostnaderna från skogskatastrofer trappas upp, för att skydda människor, mark och hus från översvämningar, bränder och jordskred och för att bevara kollager och kolsänkor och andra av skogens ekosystemtjänster som är avgörande för människors hälsa och välbefinnande, såsom ren luft, vattenreglering och livsmiljöer för skogens mångfald av arter.

För att förbättra skogarnas motståndskraft och anpassningsförmåga är det nödvändigt att i högre grad skydda och återställa skogarnas biologiska mångfald och införa skogsbruksmetoder som gynnar den biologiska mångfalden. Detta utgör också en stor ekonomisk möjlighet, förutsatt att skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket får tillräckligt stöd i omställningen. Enligt Världsekonometiskt forum skulle bevarande, återställande och hållbart bruk av skogar kunna generera 190 miljarder euro i affärsmöjligheter och 16 miljoner arbetstillfällen i hela världen 2030³⁹.

Dessutom behövs robusta strategier för att minska riskerna i samband med de stora osäkerheterna kring framtidens skogar. Förändringar i klimatet medför förändringar i skogarna. Europas vegetationszoner har börjat röra sig uppåt och norrut, och har satt igång en omvandling av skogarnas ekosystem på de flesta platser. Detta innebär att det är mycket få skogar som varken kommer att påverkas kraftigt av klimatförändringarna eller kommer att kräva omedelbara förvaltningsåtgärder för att minska deras sårbarhet för klimatförändringar.

Skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket i hela Europa är redan starkt medvetna om klimatförändringarna och oroar sig för deras effekter. Denna medvetenhet måste i allt högre grad omsättas i tillräckliga och konkreta anpassningsåtgärder och skogsbruksmetoder som stärker motståndskraften. Därför måste teknisk kunskap och information samt riktade lagstiftningsmässiga och ekonomiska incitament och stöd tas fram. Denna strategi syftar till att ta itu med dessa frågor för att stödja skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket i deras arbete, utöka bästa praxis och säkerställa ökad mängd och kvalitet på EU:s andel skogsmark under kommande årtionden.

3.1. Skydd av EU:s sista återstående urskogar och naturskogar

För att naturen ska få utrymme att växa och frodas föreslås i EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 ett övergripande mål om att skydda minst 30 % av EU:s markyta under effektiv förvaltning, varav 10 % av EU:s mark bör omfattas av strikt rättsligt skydd. Skogarnas ekosystem måste bidra till detta mål.

³⁹ <https://www.weforum.org/press/2020/08/us-businesses-governments-and-non-profits-join-global-push-for-1-trillion-trees/>.

I synnerhet måste alla urskogar och naturskogar omfattas av strikt skydd. De beräknas endast täcka omkring 3 % av EU:s skogbevuxna mark, och dessa områden är i allmänhet små och fragmenterade. Urskogar och naturskogar utgör inte bara bland de rikaste ekosystemen i EU, utan hyser också stora kollager och tar upp kol från atmosfären, samtidigt som de är av yttersta vikt för den biologiska mångfalden och för tillhandahållandet av viktiga ekosystemtjänster⁴⁰.

Det finns dock fortfarande ett **brådskande behov av att kartlägga urskogar och naturskogar och inrätta ett skyddssystem för dem**, inbegripet ökade insatser för att skydda primärskogarna i unionens yttersta randområden och utomeuropeiska territorier, med tanke på deras exceptionellt höga och unika värde för den biologiska mångfalden. För att bevara de strikt skyddade skogarnas oförstörda karaktär är det viktigt att i så stor utsträckning som möjligt överlåta skogscykelns dynamik i dessa skogar till naturliga processer och begränsa människans utvinningsverksamhet, samtidigt som man hittar synergier med hållbar ekoturism och rekreationsmöjligheter.

Kommissionen samarbetar med medlemsstaterna och berörda parter för att senast i slutet av 2021 komma överens om en **gemensam definition av urskog och naturskog** och ett strikt skyddssystem. **Medlemsstaterna bör snarast vidta åtgärder för att slutföra kartläggningen och övervakningen av dessa skogar, och säkerställa att ingen försämring sker förrän de börjar tillämpa skyddssystemet.**

3.2. Återställande av skogar och förstärkt hållbart skogsbruk för klimatanpassning och motståndskraftiga skogar

Skogsbruksmetoder som bevarar och återställer den biologiska mångfalden leder till mer motståndskraftiga skogar som kan uppfylla sina socioekonomiska och miljömässiga funktioner. Därför bör alla skogar i allt högre grad brukas så att de har tillräcklig biologisk mångfald, med hänsyn till skillnaderna i naturliga förhållanden, biogeografiska regioner och skogstypologi. Det finns stora möjligheter till åtgärder som alla vinner på, som samtidigt förbättrar skogarnas produktivitet, virkesproduktion, biologiska mångfald, funktion som kolsänkor, sunda markegenskaper och klimattålighet. En större mångfald av skogarnas ekosystem och arter och användningen av väl anpassade genetiska resurser och ekosystembaserade strategier för skogsbruk kan öka anpassningsförmågan på lång sikt och skogarnas förmåga att återhämta sig och organisera sig själva.

Dessutom är vissa skogsbruksmetoder som stöder den biologiska mångfalden och motståndskraften avgörande i detta sammanhang, såsom skapande eller upprätthållande av genetiskt och funktionellt varierade blandskogar på bestånds- och landskapsnivå, särskilt med mer lövträd och med arter med olika biotiska och abiotiska känsligheter och återhämtningsmekanismer efter störningar, i stället för monokulturplanteringar. Skogsbruksmetoder såsom olikåldrig skog och hyggesfritt skogsbruk, tillräckliga mängder död ved, reglering av vilttätheten och inrättande av skyddade partier i livsmiljöer eller avsatta arealer i produktionsskog bidrar också till att säkerställa skogarnas miljömässiga och socioekonomiska livskraft på längre sikt. Dessutom kommer skogsrelaterade riskhanteringsmetoder, såsom integrerade brandhanteringssystem i landskapet, att öka skogarnas motståndskraft mot skogsbränder, skadegörare och sjukdomar, och skapa andra positiva spridningseffekter. Sådana metoder fungerar som en slags försäkring och säkerställer att skogarna kan fortsätta att

⁴⁰ Barredo Cano, J.I., Brailescu, C., Teller, A., Sabatini, F.M., Mauri, A. och Janouskova, K., *Mapping and assessment of primary and old-growth forests in Europe*, EUR 30661 EN, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, 2021, ISBN 978-92-76-34229-8, doi:10.2760/13239, JRC124671.

tillhandahålla en fullständig och mångfunktionell uppsättning varor och tjänster i en föränderlig och osäker framtid.

Omvänt bör vissa andra metoder hanteras med försiktighet⁴¹, särskilt sådana som påverkar den biologiska mångfalden ovan jord och orsakar förlust av kol i rötterna och en del av markens kolinnehåll. Bland dessa skogsskötselmetoder ingår kalavverkning, där man bör ta allt större hänsyn till miljö och ekosystem, inbegripet vissa arters behov. Dessa metoder bör endast användas i vederbörligen motiverade fall. Något som också bör undvikas är att avlägsna stubbar och rötter, som bör lämnas kvar i skogen. Avverkning under fågelhäckningsperioden måste ske i enlighet med fågeldirektivet⁴².

Att ta hand om jorden i skogarna är särskilt viktigt, eftersom det finns ett starkt ömsesidigt beroende mellan träd och den mark de växer på. För att träden ska frodas måste trädrötterna få alla väsentliga beståndsdelar och näringsämnen från jorden. Därför måste markens egenskaper och ekosystemtjänster skyddas som själva grunden för friska och produktiva skogar. Som ett exempel bör otillbörlig användning av olämpliga maskiner som orsakar negativa miljöeffekter såsom markkompaktering undvikas.

Dessa mer hållbara principer och metoder anammas redan av många europeiska skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket i samband med hållbart skogsbruk, och bör framåt sett i allt högre grad utgöra stommen i detta.

Exempel på god skogsbrukspraxis för att bevara och återställa den biologiska mångfalden

* Ett internationellt nätverk av yrkesverksamma inom skogsbruket som omfattar över hundra referensskogar har inrättats för att utbyta erfarenheter, praxis, kunskap och utbildning för att främja en omställning till mer motståndskraftig skogsskötsel som bygger på de naturliga processerna i skogarnas ekosystem: blandning av arter per träd eller trädgrupp, naturlig förnyring eller diversifierad plantering i liten skala, ett kontinuerligt skogstäckte där kalavverkning och nackdelarna med detta undviks i så stor utsträckning som möjligt, gradvis förändring av beståndens åldersstruktur så att den blir mer ojämn, skötsel på träd- eller trädgruppsnivå samt stärkande av förmågan att stödja biologisk mångfald.⁴³

* Nätverket INTEGRATE är en allians av företrädare för olika europeiska länder som främjar integrering av naturskydd i hållbart skogsbruk i politik, praxis och forskning.⁴⁴

* I Tyskland används processen *Waldumbau* för att omstrukturera skogar för att öka den biologiska mångfalden och klimattåligheten. *Waldumbau* kan användas vid störningar som stormar eller insektsangrepp i samband med återplantering, eller som en förebyggande åtgärd för att undvika sådana skador. Målet är att skapa mer naturliga strukturer och livscyklar med flera arter och träd i varierande ålder per bestånd. På så sätt bidrar *Waldumbau* också till att bevara skogarna och därmed deras funktion som kolsänkor, och ger stora ekonomiska möjligheter om skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket får tillräckligt stöd i omställningen.⁴⁵

En överenskommelse har nåtts om en gemensam syn på hållbart skogsbruk i den alleuropeiska ministerkonferensen om skogsskydd i Europa (Forest Europe), som omfattar frivilliga principer,

⁴¹ Dessa bör endast användas i vederbörligen motiverade fall, till exempel när det är bevisat att det är nödvändigt av miljöskäl eller för ekosystemens hälsa.

⁴² Direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar.

⁴³ <https://www.prosilva.org/close-to-nature-forestry/exemplary-forests/>, www.forbiodiv.org, <https://www.prosilva.org/information-news/news/exemplary-forests-network/> och <https://askafor.eu/>.

⁴⁴ <https://integratednetwork.org/>.

⁴⁵ [BMEL - Publikationen - Der Wald in Deutschland - ausgewählte Ergebnisse der dritten Bundeswaldinventur](#).

riktlinjer och indikatorer som undertecknarna använder för att övervaka framstegen i sina skogar. Hållbart skogsbruk innebär *förvaltning och användning av skogsmark på ett sätt och i en takt som upprätthåller deras biologiska mångfald, produktionsförmåga, föryngringsförmåga, vitalitet och deras potential att nu och i framtiden fylla relevanta ekologiska, ekonomiska och sociala funktioner på lokal, nationell och global nivå och som inte ger skador på andra ekosystem.*

För att kunna möta nya utmaningar och behov bättre, och mot bakgrund av skogarnas allt större betydelse när det gäller att uppnå EU:s gemensamt överenskomna mål för klimat och biologisk mångfald, måste ramen för hållbart skogsbruk förstärkas, särskilt vad gäller kriterier som rör ekosystemens hälsa, biologisk mångfald och klimatförändringar, så att den kan bli ett mer detaljerat screeningverktyg för att fastställa och jämföra olika skogsbruksstrategier, deras inverkan och det allmänna tillståndet hos EU:s skogar. Hållbart skogsbruk omfattar redan flera relevanta indikatorer, som död ved och artrikedom, men har ännu inga fastställda tröskelvärden eller intervall som riktmärken för ett önskvärt tillstånd.

Därför kommer kommissionen, med utgångspunkt i Forest Europes kriterier för hållbart skogsbruk, att tillsammans med medlemsstaterna och i nära samarbete med skogssektorns olika berörda parter fastställa ytterligare indikatorer samt tröskelvärden eller intervall för hållbart skogsbruk när det gäller förhållandena i skogens ekosystem, såsom hälsa, biologisk mångfald och klimatmål. I nära samråd med medlemsstaterna kommer kommissionen att bedöma hur dessa bäst kan användas, med respekt för subsidiaritetsprincipen och till en början på frivillig basis, för att möjliggöra en bättre jämförande förståelse av skogarnas övergripande hållbarhet i EU och visa hur hållbart skogsbruk bidrar till EU:s mål, särskilt de som rör klimat, biologisk mångfald och cirkulär ekonomi.

Indikatorerna, tröskelvärdena eller intervallen bör bygga på befintligt arbete och ta hänsyn till skogarnas variabilitet, biogeografiska regioner och skogstypologi, utöver att ge nödvändig flexibilitet. Riktlinjer för naturnära skogsbruk⁴⁶ håller på att utarbetas av kommissionen och kommer att bidra till det arbete med indikatorer och nya tröskelvärden för hållbart skogsbruk som kommer att genomföras i nära partnerskap och samarbete med medlemsstaterna genom EU:s uppdaterade skogsstyrningsram.

Med utgångspunkt i dessa riktlinjer som utarbetas tillsammans med medlemsstaterna kommer kommissionen, efter en konsekvensbedömning och med berörda parter deltagande, också att ta fram ett **frivilligt certifieringssystem för naturnära skogsbruk**, så att de skogsbruksmetoder som är mest gynnsamma för den biologiska mångfalden kan dra nytta av en EU-kvalitetsmärkning.

Som en del av genomförandet av EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 kommer kommissionen att föreslå ett rättsligt bindande instrument för återställande av ekosystem, som särskilt omfattar de ekosystem som har störst potential att avskilja och lagra koldioxid och förebygga och minska effekterna av naturkatastrofer. Detta kommer att inbegripa mål för återställande av skogsekosystem, i den mån dessa identifieras enligt EU:s naturvårdslagstiftning⁴⁷.

⁴⁶ Naturnära skogsbruk är ett exempel på sådana metoder. Det strävar efter mångfunktionella skogar genom att kombinera biologisk mångfald (även i planterade skogar), bevarande av kollager och intäkter från virke. Trots att det ännu inte finns någon allmänt accepterad definition är naturnära skogsbruk ett begrepp som diskuteras av privata och offentliga organisationer, både i EU och globalt.

⁴⁷ Bilaga I till habitatdirektivet.

Förutom anpassningsbart återställande och ekosystembaserade skogsbruksmetoder **kräver klimatanpassning också investeringar i förebyggande åtgärder, beredskap och insatser i samband med katastrofer samt återställande av skog efter katastrofer**. Innan bidrag görs till den utrustning och de insatser som krävs bör allt göras för att förebygga klimatrelaterade skador och öka skogarnas motståndskraft. Utgifter för katastrofinsatser och återställande efter katastrofer bör också, som ett minimum, inbegripa villkor för bättre återställande av skog och återbeskogning i enlighet med ovan beskrivna skogsbruksmetoder som ökar skogens motståndskraft.

Anpassning av skogar till klimatförändringar och återställande av skogar efter klimatskador kommer också att kräva stora mängder lämpligt skogsodlingsmaterial. Detta innebär insatser för att, grundat på ekologiska principer, säkra och på ett hållbart sätt använda de genetiska resurser som ett mer klimatsäkert skogsbruk är beroende av, öka produktionen av och tillgången till sådant material, ge bättre information om dess lämplighet för framtida klimatförhållanden, stödja forskning om principer och tillämpningsmetoder för understödd migration för skogslevande arter samt stärka den gemensamma produktionen och överförandet av materialet över nationella gränser. Kommissionen kommer att komplettera **översynen av lagstiftningen om skogsodlingsmaterial** med åtgärder för att främja produktion av skogsodlingsmaterial som lämpar sig för framtida klimatförhållanden. Forskning och innovation samt testning och urval av arter och lämpligt ursprung för framtida förhållanden bör också stärkas.

Sist men inte minst kommer kommissionen i samarbete med medlemsstaterna att övervaka trädhälsoläget i EU, inbegripet effekterna av invasiva främmande arter, sjukdomar och skadegörare såsom barkborrar samt främja nödvändiga förebyggande åtgärder för tidig upptäckt och utrotning. Dessa åtgärder omfattar strategier för skadedjursbekämpning för att identifiera de mest utsatta områdena, utbyta bästa praxis, stöd och samarbete i fråga om fytosanitära kontroller samt utveckling av innovativa och hållbara växtskyddsverktyg med respekt för ekologiska principer som gynnar den biologiska mångfalden.

3.3. Återbeskogning och beskogning som ger skogar med biologisk mångfald

Skoglig återväxt genom naturlig succession är den främsta drivkraften bakom ökningen av EU:s skogsareal, främst i samband med nedläggning av jordbruk och avfolkning av landsbygden. Men det finns också potential för att utvidga skogs- och trädäckningen i EU genom aktiv och hållbar återbeskogning, beskogning och trädplantering.

Detta gäller främst stadsområden och stadsnära områden (till exempel parker, träd på offentlig och privat egendom, gröna byggnader och grön infrastruktur samt stadsträdgårdar) och jordbruksareal (till exempel i övergivna områden samt genom skogsjordbruk och skogsbetesmark, landskapselement och skapande av ekologiska korridorer). Det är viktigt att utnyttja denna potential, eftersom ökad beskogning också är en av de effektivaste strategierna för att minska klimatförändringar och katastrofrisker inom skogssektorn, och kan skapa betydande sysselsättningsmöjligheter, t.ex. när det gäller att samla in och odla frön, sätta fröplantor och säkra deras utveckling, och ge socioekonomiska fördelar för lokalsamhällena. Gröna områden och skogsmark kan också i hög grad gynna människors fysiska och psykiska hälsa.

EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 innehåller en **utfästelse om att plantera ytterligare minst tre miljarder träd senast 2030**, med full respekt för ekologiska principer. Detta initiativ

kommer att motverka den pågående trenden med en avtagande nettoökning av EU:s skogsareal. Med tiden kommer initiativet också att bidra till att öka EU:s andel skogsmark och därmed EU:s kolsänkor och kollager. Det kommer också att bidra till att öka samhällets medvetenhet och engagemang och bidra till uppnåendet av målet att bli den första klimatneutrala kontinenten senast 2050, till återställande av den biologiska mångfalden och till den cirkulära ekonomin. Denna strategi innehåller en färdplan för genomförandet av denna utfästelse, baserat på den övergripande principen att **plantera och odla rätt träd på rätt plats och för rätt ändamål**.

Färdplan för plantering av ytterligare minst tre miljarder träd i EU senast 2030⁴⁸

Färdplanen innehåller tydliga kriterier för plantering, räkning och övervakning av träd. Den kompletteras av en webbplats, en tidsplan för hur ytterligare inslag kommer att utvecklas, däribland en trädräknare, det pågående arbetet med riktlinjer för beskogning och återbeskogning som gynnar biologisk mångfald och kriterier för naturnära skogsbruk samt plattformar för utbyte av bästa praxis.

Färdplanen innehåller en kraftfull övervakningsdel, som kommer att vara av avgörande betydelse för att kunna följa framstegen mot att uppnå målet. Detta kommer att bygga på sakkunskap från kommissionen och Europeiska miljöbyrån. På grundval av övervakningsdata kommer kommissionen och Europeiska miljöbyrån att tillhandahålla bedömningar av trender och hur genomförandet fortskrider. Man kommer att eftersträva synergier med befintliga tekniska lösningar, t.ex. i fråga om övervakning av luftkvaliteten, för att sammanställa uppgifter om utlovad plantering på nationell, regional och lokal nivå.

3.4. Ekonomiska incitament för skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket för förbättrad kvantitet och kvalitet på EU:s skogar

Stärkt skydd och återställande av skogen och hållbart skogsbruk som i högre grad främjar den biologiska mångfalden är rätt sak att göra och kommer att bidra till att säkerställa skogarnas motståndskraft och produktionskapacitet under kommande årtionden. Det måste dock erkännas att detta inte kommer att ske utan motivation, engagemang och åtgärder från de europeiska skogsägarna och andra verksamma inom skogsbruket – de som främst har hand om skogen. De rätta åtgärderna måste också vara ekonomiskt bärkraftiga, och bästa praxis visar att detta kan vara fallet.

I offentligt ägda skogar är det rimligt att medlemsstaterna stärker skyddet och återställandet av skogen för att uppnå den gemensamt överenskomna ökade EU-ambitionen för klimatet och den biologiska mångfalden och för att säkerställa omställningen till en klimatneutral ekonomi. Strategin motverkar trenden med minskat nettoupptag från marken i EU, närmare bestämt från skogar, under de senaste tio åren. Att vända denna trend är en förutsättning för att uppnå EU:s överenskomna ökade ambition för klimatet och den biologiska mångfalden och för att säkerställa skogarnas motståndskraft mot klimatförändringar så att skogen kan uppfylla sina många olika funktioner. Detta kommer att kräva en rad initiativ som lyfts fram i denna strategi, till exempel skydd och återställande av skogar, förbättring av hållbara skogsbruksmetoder som bibehåller kol i skogarnas ekosystem, bland annat i jorden, prioritering av kaskadanvändning av trä samt initiativ för skogsföryngring och hållbar återbeskogning och beskogning.

Privata skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket, särskilt i små företag, är ofta direkt beroende av skogen för sin försörjning, och i dag kommer deras huvudsakliga inkomst från virkesförsörjning. De andra fördelarna, främst tillhandahållandet av ekosystemtjänster, ger sällan eller aldrig någon konkret utdelning. Det här måste förändras. **Skogsägare och andra**

⁴⁸ Såsom fastställs i bilagan till denna strategi och det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar om utfästelsen om plantering av tre miljarder träd senast 2030 (SWD(2021) 651).

verksamma inom skogsbruket behöver drivkrafter och ekonomiska incitament för att, utöver trä och icke-träbaserade material och produkter, också kunna tillhandahålla ekosystemtjänster genom skydd och återställande av skogen och för att öka skogarnas motståndskraft genom att anamma de skogsbruksmetoder som mest gynnar klimatet och den biologiska mångfalden. Det här är särskilt viktigt i de delar av Europa som har drabbats av klimatförändringarna tidigare och hårdare än väntat och där landsbygdsområdena har drabbats av inkomstbortfall, försörjningsförluster och till och med dödsfall på grund av skogskatastrofer.

Det finns goda exempel på offentliga och privata ersättningssystem för ekosystemtjänster (t.ex. skydd av dricksvatten, koldioxidbindning, bevarande av biologisk mångfald). Olika alternativ och förbättring av teknisk kompetens och tekniska förutsättningar för vidareutveckling av offentliga och privata marknader för tillhandahållande av skogsekosystemtjänster håller på att undersökas med EU-forskningsstöd⁴⁹. Detta kommer att kompletteras med en förberedande åtgärd inom Life-programmet med berörda parter om hur stöd för ekosystemtjänster kan införlivas i EU:s finansieringsprogram, och inbegripa erfarenheter från befintliga nationella ersättningssystem för ekosystemtjänster.

Exempel på offentliga och privata ersättningssystem för ekosystemtjänster

Det **finska Metso-programmet** betalar privata skogsägare för att avsätta mark för biologisk mångfald. De belopp som betalas ut beror på markens värde och hur länge skogen kommer att avsättas.

Den **kroatiska skatten för alla kräver** att fysiska och juridiska personer som bedriver ekonomisk verksamhet och har en inkomst på över 400 000 euro betalar 0,0265 % av de totala intäkterna för utnyttjandet av skogsekosystemtjänster, och detta fördelas till skogsägarna genom en särskild nationell fond efter skogsareal i enlighet med skogsbruksplanerna.

Det **franska systemet Label Bas-Carbone** gör det möjligt för privata och offentliga aktörer att frivilligt kompensera sina utsläpp av växthusgaser genom att stödja miljötjänster (koldioxidsnåla åtgärder) ekonomiskt inom skogsbruket i Frankrike.

2019 lanserade **Portugal** ett pilotprogram för att betala för skogsekosystemtjänster i två naturparker som omfattar återställande av naturen vid eukalyptusplanteringar, plantering av inhemska arter och utveckling av icke-träbaserade produkter.

I Tyskland ger den **federala vattenlagstiftningen** skogsägare rätt till ersättning för förvaltningsrestriktioner i grundvattenskyddsområden.

Som en del av **Green Heart of Cork-initiativet som lades fram av WWF Meditteranean** betalade ett privat dryckesföretag skogsägare för att skydda en akvifer som användes i deras produktionsprocess.

Vad gäller EU:s politik ger den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) redan ekonomiskt stöd till skogar och skogsbruk genom de nationella programmen för landsbygdsutveckling, nämligen för anpassning till och motståndskraft mot klimatrelaterade risker. Under 2014–2020 anslogs 6,7 miljarder euro i skogsbruksåtgärder inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken till stöd för EU:s politiska mål, främst för beskogning (27 %), förebyggande av skogsbränder och katastrofer (24 %) och investeringar i motståndskraft samt ekologiska och sociala funktioner (19 %). Användningen av skogsbruksåtgärder har dock varit låg och minskade avsevärt under programperioden. Detta beror till exempel på att det saknas nödvändig kunskap om hanteringen av de administrativa förfarandena för att ansöka om medlen, i kombination med att premien inte

⁴⁹ Horisontprojekt: InnoForest, SINCERE.

är tillräckligt attraktiv och att det saknas stöd till kapacitetsuppbyggnad genom rådgivningstjänster samt begränsad vägledning om hur skogsbaserade aktiviteter och åtgärder för anpassning till klimatförändringar ska genomföras för att förebygga och minska risker (t.ex. skogsbränder, markerosion, sjukdomar och översvämningar).

Den nya gemensamma jordbrukspolitiken (2023–2027) ger mer flexibilitet när det gäller att utforma skogsrelaterade åtgärder i enlighet med nationella behov och särdrag, med mindre byråkrati, samtidigt som man kopplar samman och säkerställer synergier mellan den europeiska gröna given, den nationella skogspolitiken och EU:s miljö- och klimatlagstiftning. Kommissionen kommer att sträva efter att **öka utnyttjandet av de landsbygdsutvecklingsmedel som finns tillgängliga för denna strategi.**

Medlemsstaterna har i rekommendationerna om de strategiska GJP-planerna för perioden 2023–2027 uppmuntrats att ta vederbörlig hänsyn till skogarna. Medlemsstaterna fick särskilda rekommendationer om skogar och skogsbrukssektorn. Rekommendationerna syftar främst till att främja hållbart skogsbruk och hållbar återbeskogning och beskogning, förbättra skogarnas mångfunktionalitet och roll som kolsänkor, skydda skogarna och återställa skogarnas ekosystem så att de når ett gott tillstånd för livsmiljöer och arter, bygga upp skogarnas motståndskraft mot klimatförändringar och förbättra den socioekonomiska utvecklingen i landsbygdsområden.

Medlemsstaterna måste vidta ytterligare åtgärder för att göra skogssektorns berörda parter mer delaktiga i utvecklingen av de strategiska GJP-planerna på medlemsstatsnivå. Kommissionen kommer att tillhandahålla nya sätt för att utbyta information om god praxis för bättre utformning och genomförande av interventioner som rör skogen, främja utbytet mellan experter i medlemsstaterna, tillhandahålla demonstrationsverktyg för konsekvent användning av finansiering och stödja lokala och regionala nätverk, bland annat demonstrationsinitiativ på plats. Vid bedömningen av de strategiska GJP-planerna kommer kommissionen särskilt att uppmärksamma skogsrelaterade åtgärder som har starka synergier med EU:s mål för klimatet och biologisk mångfald.

Mot bakgrund av EU:s ökade ambitioner när det gäller klimat och biologisk mångfald uppmanas **medlemsstaterna särskilt att, med hänsyn till sina nationella förhållanden, inrätta ett ersättningssystem för ekosystemtjänster för skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket för att täcka kostnader och inkomstbortfall** i likhet med vissa föredömliga nationella ersättningssystem, såsom Finlands Metso-program. **Medlemsstaterna uppmanas också att påskynda införandet av kolinlagrande jordbruksmetoder, exempelvis genom miljösystem för skogsjordbruk eller interventioner för landsbygdsutveckling** för att täcka investeringar i återbeskogning och beskogning som gynnar biologisk mångfald, skogsjordbruk och andra icke-produktiva investeringar för miljö- och klimatrelaterade mål. För att stödja medlemsstaterna kommer kommissionen att ge **råd och teknisk vägledning om utvecklingen av ersättningssystem för ekosystemtjänster.**

Kommissionen kommer också att anta **initiativet för kolinlagrande jordbruk**, som tillkännagavs i strategin Från jord till bord. Initiativet kommer att ytterligare främja en ny grön verksamhetsmodell som belönar klimat- och miljövänliga metoder hos markförvaltare, inbegripet skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket, baserat på de klimatfördelar de ger. Ersättningen för begränsande insatser genom stimulansbetalningar eller generering av överlåtbara kolcertifikat kommer att skapa en ny affärsmodell som syftar till att ge en ny inkomstkälla till jordbrukare, yrkesverksamma inom skogsbruket och markförvaltare som inför hållbar verksamhet som leder till upptag och lagring av koldioxid.

System för kolinlagrande jordbruk kan främjas genom offentlig politik och privata initiativ. Dessutom kan offentligt stöd också ges i form av rent nationell finansiering enligt riktlinjerna för statligt stöd, särskilt enligt EU:s riktlinjer för jordbruk och skogsbruk, som för närvarande ses över och som omfattar ett brett spektrum av skogsbruksåtgärder, bland annat investeringsstöd för att förbättra skogsekosystemens motståndskraft och miljövärde eller stöd för tjänster för miljö- och klimatvänligt skogsbruk samt skogsskydd. Kommissionen undersöker hur man kan underlätta användningen av nationella medel för skogsbruksåtgärder och rikta dem bättre till ekosystemtjänster i samband med den kommande översynen av riktlinjerna för statligt stöd.

Dessutom kan privata initiativ finansiera system för kolinlagrande jordbruk genom att generera koldioxidcertifikat som kan handlas på marknaden. Mottagarna skulle få stöd kopplade till de levererade resultaten, vilket säkerställer en mer målinriktad användning av medlen för det avsedda klimat- eller miljömålet, såsom tillhandahållande av ekosystemtjänster. Kolinlagrande jordbruk kan därför utgöra en potentiell kanal för att uppnå och genomföra de mål som ligger till grund för den nuvarande strategin.

Kommissionen håller dessutom på att utarbeta ett regelverk för certifiering av koldioxidupptag, vilket tillkännagavs i handlingsplanen för den cirkulära ekonomin.

Inom ramen för den **långsiktiga visionen för landsbygdsområden** kommer ett nätverk av landsbygdsområden och kommuner med en stor andel skogsmark också att lyftas fram, för att ge dessa områden en röst, säkerställa att de är representerade i viktiga initiativ (observationsorganet för landsbygden, portalen för europeiska nätverket för landsbygdsutveckling (ENRD)⁵⁰) och för att underlätta särskilda bedömningar av verkligheten och behoven i skogsområden i hela EU.

Kommissionen kommer att göra följande:

1. Föreslå ett **rättsligt bindande instrument för återställande av ekosystem**, inbegripet skogars ekosystem, före utgången av 2021.
2. Ta fram **riktlinjer för definitionen av urskog och naturskog**, inbegripet **definition, kartläggning, övervakning och strikt skydd**, före utgången av 2021.
3. **Tillsammans med medlemsstaterna och i nära samarbete med skogssektorns olika berörda parter identifiera ytterligare indikatorer samt tröskelvärden eller intervall för hållbart skogsbruk** och bedöma hur dessa bäst kan användas, till en början på frivillig basis, senast första kvartalet 2023.
4. Ta fram **riktlinjer för beskogning och återbeskogning som gynnar biologisk mångfald** senast första kvartalet 2022.
5. Fastställa en definition och anta riktlinjer för **naturnära skogsbruksmetoder** senast andra kvartalet 2022, och ett **frivilligt certifieringssystem för naturnära skogsbruk** senast första kvartalet 2023.
6. Ge **vägledning och främja kunskapsutbyte om god praxis för klimatanpassning och klimatresiliens**, bland annat med hjälp av Climate-ADAPT-plattformen.
7. Komplettera **översynen av lagstiftningen om skogsodlingsmaterial** med åtgärder för att främja produktion och försäljning av skogsodlingsmaterial som lämpar sig för framtida klimatförhållanden, före utgången av 2022.
8. Främja **skogsrelaterade interventioner i den framtida gemensamma jordbrukspolitiken (2023–2027)** i förhållande till målen i den europeiska gröna given, särskilt **inrättandet av ersättningssystem för ekosystemtjänster och införandet av kolinlagrande jordbruksmetoder**, och i andra EU-finansieringsinstrument (t.ex. sammanhållningspolitiken, Life, Horisont Europa, EU:s program för gränsöverskridande samarbete (Interreg)).
9. **Ge råd och teknisk vägledning om utvecklingen av ersättningssystemet för**

⁵⁰ <https://enrd.ec.europa.eu/>.

ekosystemtjänster senast i november 2021.

10. Främja skogsrelaterade ersättningssystem i en handlingsplan för både **kolinlagrande jordbruk och certifiering av koldioxidupptag**, som ska antas före utgången av 2021.
11. Genomföra en **beteendevetenskaplig studie om utnyttjandet av offentliga medel bland yrkesverksamma inom skogsbruket** för att bättre kunna identifiera ytterligare vägar för att förbättra politiken.
12. **Identifiera och ta itu med eventuella hinder till följd av gällande EU-lagstiftning och riktlinjerna för statligt stöd** för att bevilja lämpligt offentligt stöd till tjänster som gynnar allmänintresset.

4. Strategisk skoglig övervakning, rapportering och datainsamling

Informationen om skogarnas status i EU, deras sociala och ekonomiska värde, de påfrestningar de utsätts för och de ekosystemtjänster de tillhandahåller är i dag inte heltäckande. Det finns sedan 2007, när Forest Focus-förordningen upphörde att gälla⁵¹, inga omfattande rapporteringskrav. Dessutom finns det utmaningar i samband med användningen av fjärranalysdata tillsammans med markbaserade data (dvs. brist på interoperabilitet och gemensamma definitioner, tvetydighet i tolkningen av data, brist på långa och jämförbara tidsserier med mycket hög upplösning, begränsningar av de nuvarande standardskogsprodukterna från Copernicus). Det finns heller ingen tillräcklig skogsplanering som på ett samordnat sätt skulle ta upp och ge en heltäckande bild av skogarnas många funktioner i EU, särskilt när det gäller begränsning av och anpassning till klimatförändringar, skogarnas ekologiska tillstånd, förebyggande och kontroll av skogsskador samt efterfrågan och utbud på skogsbiomassa för olika socioekonomiska ändamål. I kombination med behovet av mer detaljerade indikatorer för hållbart skogsbruk och tröskelvärden för vissa aspekter av klimatet och den biologiska mångfalden leder detta till en situation där medlemsstaterna å ena sidan har enats om att på EU-nivå i stor utsträckning förlita sig på skogarna och en skogsbaserad bioekonomi i EU:s omställning till en klimatneutral ekonomi.

Å andra sidan finns det flera spridda övervaknings- och rapporteringssystem men ingen strategisk ram som skulle sammanföra dessa och göra det möjligt att på ett övergripande sätt och tillsammans med medlemsstaterna visa att EU är på rätt spår och att skogarna faktiskt kan uppfylla de många krav som ställs på dem och fylla sina många funktioner. Det behövs **strategisk skogsplanering i alla EU:s medlemsstater på nationell nivå och, i tillämpliga fall, regional nivå** som bygger på tillförlitlig övervakning och tillförlitliga data, transparent styrning och samordnat utbyte på EU-nivå för att kunna uppnå de gemensamt överenskomna EU-målen, särskilt när det gäller omställningen till en klimatneutral ekonomi och att uppnå ambitionen för biologisk mångfald och cirkulär ekonomi, inbegripet de upptagsmål som anges i förslaget till reviderad förordning om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk.

I detta syfte och efter en konsekvensbedömning kommer **kommissionen att lägga fram ett lagstiftningsförslag om en ram för skoglig observation, rapportering och datainsamling**. Detta kommer att skapa en **EU-omfattande integrerad ram för skogsövervakning** med hjälp av fjärranalysteknik och geospatiala data som är integrerade med markbaserad övervakning, som kommer att ge högre noggrannhet i övervakningen. Efter en konsekvensbedömning och samråd, och med full respekt för subsidiaritetsprincipen, kommer detta även att omfatta **strategiska planer för skogar** som ska utarbetas av behöriga nationella myndigheter eller, i tillämpliga fall,

⁵¹ Forest Focus-förordningen (2152/2003) var i kraft 2003–2007 och bidrog till inrättandet av ett system för övervakning av skogar och miljösamspel i syfte att skydda gemenskapens skogar. Systemet byggde på resultaten av två tidigare rådsförordningar om övervakning av luftföroreningars (rådets förordning (EEG) nr 3528/86) och skogsbränders (rådets förordning (EEG) nr 2158/92) inverkan på skogarnas ekosystem. En rapport om genomförandet av Forest Focus-systemet finns här: <https://ec.europa.eu/environment/archives/forests/ffocus.htm>.

regionala myndigheter. Detta förslag kommer att skapa en ram för effektivare samordning av åtgärder med full respekt för medlemsstaternas befogenheter på detta område.

När det gäller övervakning bör fokus ligga på regelbunden och mer frekvent kostnadseffektiv rapportering och uppdatering av data om prioriterade frågor som är relevanta för EU:s politik, såsom effekterna av klimatförändringar, biologisk mångfald, hälsa, skador, invasiva främmande arter, skogsbruk och användning av biomassa för olika socioekonomiska ändamål. Övervakningen måste ske på hög rumslig och tidsmässig detaljnivå. Tidsaspekten är också särskilt viktig på grund av den snabba utvecklingen av naturliga skogsstörningar. Ramen kommer att dra nytta av delar i EU:s rymdprogram och bör utnyttja Galileo- och Copernicustjänsterna för att förbättra dessa processer⁵².

En förteckning över parametrar som är relevanta för harmoniserad EU-övervakning skulle fastställas och data skulle samlas in och rapporteras, med utgångspunkt i befintliga indikatorer och övervakningssystem på nationell nivå och EU-nivå (t.ex. det europeiska informationssystemet för skogsbränder⁵³) och med respekt för engångsprincipen i enlighet med förordningen om en gemensam digital ingång. Alternativ för nya övervakningsparametrar och övervakningsindikatorer skulle bedömas och övervägas genom samråd med medlemsstaterna, expertstöd, forskning och andra metoder, och skulle integreras i övervakningssystemet när de blir tillgängliga. Den nya övervakningsramen skulle också kunna dra nytta av EU:s initiativ Destination Earth (DestinE)⁵⁴ i form av en särskild digital tvilling, som kan ses som ett omvälvande steg för jordsystemmodellering och dataassimilering inom olika sammanlänkade tematiska områden⁵⁵.

Skogsinformationssystemet för Europa (Fise) kommer att förbättras så att det blir hörnstenen för harmoniserade skogsdata i Europa. Det integrerade skogsövervakningssystemet kommer därför att ingå i och tillhandahålla sina resultat via detta informationssystem. Kommissionens EU-observatorium med inriktning på avskogning, skogsförstöring, förändringar i världens skogsareal och bakomliggande drivkrafter⁵⁶ kommer att utveckla jordobservationsbaserade övervakningsverktyg för skogar som kan tas i bruk av Copernicus och tas upp av Fise som en del av det integrerade skogsövervakningssystemet.

En resultattavla med nyckelindikatorer kommer att tas fram och uppdateras varje år för sådana indikatorer, t.ex. från fjärranalysdata, som finns lätt tillgängliga. Med beaktande av riskerna och den snabbt föränderliga situationen i EU:s skogar kommer skogsstörningar och uppdaterade riskbedömningar också att ingå i de årliga rapporterna. En resultattavla kommer att tas fram vart sjätte år för de indikatorer där det behövs mer tid för att konsolidera dem. Detta kommer också att bidra till de regelbundna övervakningsprocesserna, såsom FN:s mål för hållbar utveckling, det åttonde miljöhandlingsprogrammet och den europeiska planeringsterminen. Det framtida europeiska skogsforskningspartnerskapet kommer att delta i utarbetandet av dessa rapporter.

⁵² Data eller produkter från Copernicus Sentinel samt artificiell intelligens används redan på europeisk nivå och medlemsstatsnivå, t.ex. för att tillhandahålla kontinuerliga skogsinventeringar i Portugal, identifiera markanvändning (förändringar) och kontrollera trädens hälsotillstånd till stöd för verksamma inom skogsbruket och för massa- och pappersindustrin. I Sverige har information från satellitbilder sedan 2000 gjort det möjligt att upptäcka olaglig avverkning, vilket nu är sällsynt, och dåliga skogsbruksmetoder. I Rumänien genomförs ett projekt för ”smart skog” i en urskog för att varna skogsvaktare för eventuell olaglig avverkning. Sådana exempel är inte längre undantag, och de leder skogsbruket in i den digitala tidsåldern.

⁵³ <https://effis.jrc.ec.europa.eu>.

⁵⁴ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/destination-earth>.

⁵⁵ Vad gäller it som leds av kommissionen måste beslut om it-utveckling och upphandling godkännas på förhand av Europeiska kommissionens styrelse för informationsteknik och cybersäkerhet.

⁵⁶ [Stepping up EU Action to Protect and Restore the World's Forest](#).

Sammanfattningar av alla Fise-rapporter som nämns ovan kommer att göras tillgängliga. Det är mycket viktigt att se till att den vetenskapligt baserade kunskapen och informationen görs tillgänglig för alla. Skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket samt grupper i det civila samhället eller lokala aktionsgrupper uppmuntras att utnyttja dessa rapporter och anordna offentliga informationsmöten i sina länder eller samhällen i syfte att öka medvetenheten om Europas skogar.

Medborgare och samhällen kommer också göras delaktiga i övervakningen av de träd som planterats som ett bidrag till utfästelsen om ytterligare minst tre miljarder träd senast 2030, genom webbplatsen MapMyTree. Praktiska råd om plantering och skötsel av träd kommer att finnas tillgängliga på en särskild plattform.

Med full respekt för subsidiaritetsprincipen skulle de strategiska planerna utarbetas av medlemsstaternas nationella myndigheter eller, i tillämpliga fall, regionala myndigheter. Dessa skulle innehålla **medlemsstaternas strategiska vision för sina skogar och den skogsbaserade sektorn** under de kommande 10, 30 och 50 åren. Planerna skulle inte behöva godkännas av kommissionen, men skulle innehålla gemensamma inslag och en allmän struktur som utvecklas i samarbete med medlemsstaterna och omfattas av en konsekvensbedömning och berörda parter deltagande, i syfte att möjliggöra jämförbarhet och ge en heltäckande bild av EU-skogarnas tillstånd, framväxt och framtida utveckling i enlighet med medlemsstaternas vision.

Dessutom, och i linje med EU:s strategi för biologisk mångfald 2030, bör andelen skogsareal som omfattas av **skogbruksplaner** omfatta alla offentligt förvaltade skogar och ett ökat antal privata skogar.⁵⁷ Detta skulle hjälpa skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket att på ett effektivt sätt omsätta de politiska mål och strategiska prioriteringar som fastställts på EU-nivå samt nationell och regional nivå i praktiken. Skogbruksplanerna bör omfatta bedömning och hantering av skogsrelaterade risker samt bättre integrering av data om biologisk mångfald. Vid utarbetandet av det nya lagstiftningsinstrumentet om EU:s skogsövervakning kommer kommissionen, på grundval av erfarenheterna från EU:s tidigare skogsstrategi⁵⁸, att göra en jämförande bedömning av de krav och kriterier som ingår i skogbruksplanerna och överväga att fastställa ytterligare kriterier i nära samarbete med medlemsstaterna för att se till att skogbruksplanerna uppfyller målen för klimat, biologisk mångfald, bioekonomi samt social utveckling och landsbygdsutveckling i denna strategi. I bedömningen kommer man dessutom att överväga hur yrkesverksamma inom skogsbruket kan få stöd och råd vid utarbetandet av planerna.

Den nya rättsliga ramen kommer att stödjas av ett omfattande styrningssystem inom EU:s uppdaterade, mer inkluderande och samstämmiga skogsstyrningsram enligt avsnitt 6. Som en del av det sistnämnda kommer en särskild grupp bestående av centrala experter och nätverk för skogsövervakning och skogsplanering inrättas som ska hjälpa till att identifiera och fastställa en gemensam förteckning över metoder och indikatorer som ska övervakas, fastställa arbetsprogram och identifiera behov och framsteg inom forskningen.

Kommissionen kommer att göra följande:

1. Lägga fram **ett nytt lagstiftningsförslag om skoglig observation, rapportering och datainsamling** för att säkerställa ett samordnat EU-system för övervakning, datainsamling

⁵⁷ Skogbruksplanerna och kraven avseende dessa finns redan i flera medlemsstater som kommissionens bedömning kommer att bygga vidare på. Se sammanfattningen av krav avseende skogbruksplaner: [fmp_table.pdf \(europa.eu\)](#).

⁵⁸ COM(2013) 659 final.

- och rapportering på skogsområdet. Som en del av detta skulle medlemsstaternas behöriga myndigheter senast första kvartalet 2023 utarbeta **strategiska planer för skogar** och den skogsbaserade sektorn, med full respekt för subsidiaritetsprincipen och fördraget.
2. **Stärka den befintliga övervakningen av klimateffekter och andra naturliga eller av människan förorsakade störningar i skogen som en del av skogsinformationssystemet för Europa (Fise) och, på grundval av förbättrade Copernicusprodukter, andra fjärranalysdata och markbaserad övervakning.**
 3. **Utarbeta och offentliggöra regelbundna rapporter och sammanfattningar om skogarna i EU** med stöd av ett bredare europeiskt partnerskap för skogsvetenskap.
 4. **Skapa ett europeiskt partnerskap för skogsvetenskap** genom det gemensamma forskningscentrumet⁵⁹ i syfte att stödja utvecklingen av nya indikatorer som bygger på fjärranalys och de senaste forskningsresultaten.

5. En stark forsknings- och innovationsagenda för bättre kunskap om skogar

Forskning och innovation är viktiga drivkrafter när det gäller att uppnå strategins ambitiösa mål. Genom Horisont Europa kommer kommissionen att ytterligare främja ett vetenskapsbaserat bidrag från EU:s skogar till den europeiska gröna given ambitioner om klimatneutralitet och motståndskraft, biologisk mångfald och hållbar tillväxt. Skogsrelaterad forskning och innovation kommer att stödjas genom det tematiska klustret ”Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö”. Detta kluster ger möjligheter att stärka och skapa synergier mellan skogarnas miljömässiga, sociala och ekonomiska mål och att styra ekonomisk verksamhet mot mer hållbarhet.

Forskning och innovation kommer att **öka ändamålsenligheten i förbättrat hållbart skogsbruk under föränderliga klimatförhållanden**, bland annat genom att öka kunskapen om klimatförändringarnas effekter, bidra till en större mångfald av skogar och genetiska resurser och tillhandahålla evidensbaserad och praktiskt genomförbar vägledning för begränsning av och anpassning till klimatförändringar i linje med målen för biologisk mångfald. Ett helhetsgrepp på nya och framväxande skadegörare och sjukdomar kommer att syfta till att minska biotiska störningar och risker. Man kommer att stödja sunt och områdesanpassat återställande av skog och mark, bland annat genom forsknings- och innovationsuppdraget om markhälsa och livsmedel. Man kommer att sträva efter förbättrad kunskap om urskogar och naturskogar och deras funktioner i fråga om biologisk mångfald och klimat.

De många **fördelarna med skogens ekosystemtjänster** och deras inbördes beroende kommer att behandlas vidare på ett tvärvetenskapligt och integrerat sätt i syfte att skapa ett större mervärde för hållbara och mångfunktionella skogar och maximera deras fördelar för samhället. Forskning och innovation om trädjordbruk och träd som växer utanför skogar kommer att stärkas.

Riktade investeringar i bättre dataanvändning och utveckling av infrastruktur, teknik och styrningsmodeller kommer att **påskynda tillämpningen av digitala innovationer i skogsbruket**, på landsbygden och i värdekedjorna.

⁵⁹ Kommissionen kommer genom sitt gemensamma forskningscentrum att bedriva vetenskaplig forskning och förvalta vetenskapliga rön för att stödja genomförandet av skogsstrategin, inbegripet utveckling av metoder för europeisk skogsövervakning med hjälp av fjärranalys samt bedömning av skogarnas tillstånd och påverkan som kombinerar fjärranalys och statistiska data.

För att **stärka EU-samarbetet** kommer ett forsknings- och innovationspartnerskap inom skogsbruk att föreslås för att komma till rätta med fragmenteringen av offentliga forskningsinsatser i EU och för att stärka arbetet med forskningsprioriteringar som kräver bättre samordning. Bidraget på upp till en miljard euro från Horisont Europa kommer att kombineras med kompletterande privata investeringar i det framtida partnerskapet för ett cirkulärt, biobaserat Europa för att främja innovativa och resurseffektiva biobaserade material och produkter som har stor potential att ersätta sina fossila motsvarigheter. Skogsbaserade projekt bör bidra till att diversifiera inkomsterna för skogsägarna och andra verksamma inom skogsbruket och öka den skogsbaserade ekonomins hållbarhet och cirkularitet.

Kommissionen kommer att samarbeta med medlemsstaterna för att stärka skogsbrukets roll i det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket. Målet är att **påskynda spridningen av skogsrelaterade innovationer, främja kunskapsutbyte, samarbete, utbildning** och rådgivning till stöd för förbättrade hållbara skogsbruksmetoder och frigöra skogarnas socioekonomiska och miljömässiga potential på landsbygden.

Kommissionen kommer att göra följande:

1. Ta fram en forskning- och innovationsagenda om **planering av våra framtida skogar** tillsammans med medlemsstaterna och berörda parter genom att gemensamt identifiera forskningsluckor och framtida prioriteringar för skogsbruket och den skogsbaserade sektorn.
2. Stödja **utformning och genomförande av strategier för återställande av skogar** som bygger på evidens, med deltagande från samhället och i olika ekologiska och socioekonomiska miljöer, bland annat genom det planerade forsknings- och innovationsuppdraget om markhälsa för skogsmark.
3. **Utöka EU-samarbetet** genom att föreslå ett forsknings- och innovationspartnerskap om skogsbruk, inbegripet flaggskeppsinitiativ för testning och demonstration av lösningar på utvalda centrala områden.
4. **Genomföra kompletterande åtgärder till stöd för strategier för katastrofriskreducering** (inbegripet skogsbränder) genom Horisont Europas program Civil Security for Society för att öka kapaciteten när det gäller hantering och styrning av risk och motståndskraft.
5. Utveckla ett **medborgarforskningsprogram för biologisk mångfald i skogar**, särskilt genom att engagera medborgarna och det civila samhället i övervakningen av skogens biologiska mångfald.

6. En inkluderande och samstämmig EU-skogsstyrningsram

Skogarnas vidare bidrag till målen i den europeiska gröna given, som presenteras i strategin, inbegripet för klimat, biologisk mångfald och hållbar bioekonomi, kräver en mer inkluderande och bättre samordnad EU-skogsstyrningsstruktur som återspeglar alla mål i EU:s nya skogsstrategi och deras inbördes kopplingar. En förstärkt samordning av olika politikområden bör säkerställas och ett sektorsövergripande utbyte bör underlättas, med deltagande av ett brett spektrum av experter och berörda parter. Med tanke på den europeiska allmänhetens ökande intresse för framtiden för EU:s skogar bör man också garantera insyn i styrningen så att alla kan följa hur kommissionen och medlemsstaterna får hjälp med att uppnå målen i EU:s nya skogsstrategi.

I denna anda kommer kommissionen att föreslå ett EU-skogsstyrningssystem som främjar politisk samstämmighet och synergier mellan de olika funktioner som en hållbar och klimatneutral europeisk ekonomi förutsätter att skogarna tillhandahåller, och som skapar förutsättningar för ett inkluderande utrymme där medlemsstaterna, skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket, industrin, den akademiska världen och det civila samhället kan diskutera skogspolitiska frågor, samtidigt som man undviker överlappande strukturer.

När det gäller dialogen med medlemsstaterna kommer kommissionen, med utgångspunkt i den omfattande erfarenheten hos och samarbetet inom den ständiga kommittén för skogsbruk och arbetsgruppen för skog och natur, att föreslå uppdaterad styrning som sammanför dessa två grupper till en enda expertgrupp med ett mandat som återspeglar alla miljömässiga, sociala och ekonomiska mål i EU:s nya skogsstrategi och ett medlemskap som säkerställer att medlemsstaterna har flera företrädare från olika ministerier som är medlemmar i denna grupp. För att åstadkomma detta och undvika att en ytterligare struktur skapas kommer kommissionen att samarbeta med medlemsstaterna för att se över arbetsordningen för den ständiga kommittén för skogsbruk, eller vid behov fastställa andra åtgärder. Man kommer också att skapa bättre synergier med expertgruppen för skogsbruksbaserade industrier och sektorsrelaterade frågor.

När det gäller kontakterna med det civila samhället, skogsägare och andra verksamma inom skogsbruket, industrin och den akademiska världen kommer kommissionen att inta en liknande hållning och bygga vidare på erfarenheterna från den befintliga gruppen för civil dialog om skogsbruk och kork samt arbetsgruppen för skog och natur, och skapa en grupp med en reviderad uppdragsbeskrivning, bredare medlemskap och fokus på genomförandet av EU:s nya skogsstrategi.

Kommissionen kommer att säkerställa regelbundna möten mellan de två grupperna, minst två gånger per år, och utlova full insyn och öppenhet i diskussionerna. Kommissionen uppmuntrar också medlemsstaterna att inrätta breda flerpartsplattformar för dialog i syfte att diskutera och informera om europeisk, nationell och lokal skogspolitik.

En sådan förstärkt styrningsstruktur kommer att göra det möjligt att stärka dialogen, bryta barriärer och, i den anda som präglar den europeiska gröna given och EU:s nya skogsstrategi, till fullo återspegla synergier mellan landsbygdsutveckling, en hållbar skogsbioekonomi och EU:s ökade ambitioner när det gäller klimat och biologisk mångfald.

Kommissionen kommer också att främja inrättandet av skogsrådgivningstjänster i medlemsstaterna, motsvarande de jordbruksrådgivningstjänster som finns inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

7. Stärkt genomförande och efterlevnad av EU:s befintliga regelverk

Genomförandet och efterlevnaden av EU:s regelverk för skogar och skogsbruket måste stärkas. I habitatdirektivet⁶⁰ och fågeldirektivet⁶¹ föreskrivs bevarandet av ett stort antal olika skogshabitat och skogsrelaterade djur- och växtarter. Enligt miljöansvarsdirektivet⁶² ska miljöskador som påverkar skogshabitat förebyggas och avhjälpas⁶³. Genom miljöbrottsdirektivet⁶⁴ kriminaliseras vissa handlingar som inbegriper skador på skyddade skogar⁶⁵. Som en del av den europeiska gröna given avser kommissionen att föreslå en översyn för att stärka det sistnämnda direktivet. Direktivet om strategisk miljöbedömning⁶⁶ och direktivet om miljökonsekvensbedömning⁶⁷ är

⁶⁰ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992.

⁶¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar.

⁶² Direktiv 2004/35/EG om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador.

⁶³ Se *Commission Guidelines on a common understanding of environmental damage under the Environmental Liability Directive* (C(2021) 1860 final), särskilt punkterna 15, 18 och 90.

⁶⁴ Direktiv 2008/99/EG om skydd för miljön genom straffrättsliga bestämmelser.

⁶⁵ Se till exempel artikel 3 h i direktiv 2008/99/EG.

⁶⁶ Direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan.

⁶⁷ Direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt.

relevanta för vissa planer, program och projekt inom skogsbruket. I direktivet om allmänhetens tillgång till miljöinformation⁶⁸ föreskrivs att miljöinformation ska göras tillgänglig, vilket inbegriper skogsbruksplaner.

EU:s timmerförordning⁶⁹ förbjuder införsel av olagligt timmer till EU och fastställer skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på EU-marknaden. Kommissionen håller på att slutföra en kontroll av ändamålsenligheten hos denna förordning och förordningen om skogslagstiftningens efterlevnad samt förvaltning av och handel med skog⁷⁰, och kommer att lägga fram sina slutsatser och ett förslag till förbättrade regler mot avskogning och skogsförstörelse senare under 2021.

Olaglig avverkning är särskilt oroande när det gäller urskog och naturskog eller skogshabitat där mycket små områden återstår på grund av skadornas oåterkalleliga karaktär. Ett bristfälligt genomförande av det relevanta regelverket kan också orsaka skogsförstörelse eller att skogens bevarandestatus inte förbättras. Kommissionen kommer att sträva efter att förbättra efterlevnaden på nationell nivå, intensifiera dialogen med enskilda medlemsstaters behöriga myndigheter och samarbeta tätt med medlemsstaterna och europeiska nätverk av miljömyndigheter, inspektörer, polis, åklagare och domare, med utgångspunkt i riktlinjer som redan tagits fram i samarbete med och som godkänts av dessa⁷¹, samt stärka kontrollen av efterlevnaden, bland annat genom att vid behov använda överträdelseförfaranden. Kommissionen har inlett överträdelseförfaranden i fråga om skogsbruksverksamhet som står i strid med habitat- och fågeldirektiven, direktivet om strategisk miljöbedömning, EU:s timmerförordning och direktivet om allmänhetens tillgång till miljöinformation.

Kommissionen kommer att främja användningen av geospatiala underrättelser i medlemsstaterna⁷² och på EU-nivå genom att utveckla sin egen kapacitet att använda geospatiala underrättelser för att säkerställa efterlevnaden av miljölagstiftningen⁷³. Kommissionen kommer också att ge uppdaterad vägledning om tolkningen av vissa bestämmelser som är relevanta för skogar, som artskyddsreglerna i habitatdirektivet⁷⁴ och skyddsbestämmelserna för Natura 2000-områden, och om tillämpningen av naturskyddslagstiftningen på skogar⁷⁵. Kommissionen kommer också att uppmuntra medlemsstaternas behöriga myndigheter att använda tillgängligt

⁶⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation⁶⁸ och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG.

⁶⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 av den 20 oktober 2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden.

⁷⁰ Rådets förordning (EG) nr 2173/2005 av den 20 december 2005 om upprättande av ett system med Flegtlicenser för import av timmer till Europeiska gemenskapen.

⁷¹ Se *Att säkerställa efterlevnaden av miljölagstiftningen i landsbygdsområden* – Europeiska unionens publikationsbyrå (europa.eu) och *Guidance on combatting environmental crime and related infringements* – CIRCABC (europa.eu).

⁷² Copernicus User-Uptake-ramprogram för partnerskap stöder redan nationella plattformar för skogsinformation och användning av geospatiala underrättelser för att bekämpa olaglig avverkning i skogar (skogsbrott).

⁷³ Se meddelandet *EU:s åtgärder för att förbättra efterlevnaden av miljölagstiftningen och miljöstyrningen*, COM(2018) 10 final.

⁷⁴ Se *Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the 'Habitats' Directive* 92/43/EEC på https://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/guidance/index_en.htm (håller på att ses över).

⁷⁵ Se *Förvaltning av Natura 2000-områden: Miljöbestämmelserna i artikel 6 i habitatdirektivet (92/43/EEG), Methodological guidance on the provisions of Article 6 (3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC* (håller på att ses över) och vägledning om Natura 2000 och skog på https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm.

tekniskt stöd, såsom [TAIEX EIR peer-to-peer-programmet](#)⁷⁶ och instrumentet för tekniskt stöd, som hjälper medlemsstaterna att utforma och genomföra reformer⁷⁷.

Bekämpandet av miljöbrott⁷⁸ är en prioritering i Europols senaste hotbilsbedömning avseende grov och organiserad brottslighet (Socta) (2021) och i EU:s nya strategi för att bekämpa organiserad brottslighet för åren 2021–2025⁷⁹.

Eftersom fall av olaglig avverkning också rapporteras för träprodukter som släppts ut på marknaden i enlighet med EU:s timmerförordning, måste medlemsstaterna säkerställa bättre övervakning och efterlevnad. Detta skulle inbegripa kontroll av huruvida den information som tillhandahålls genom certifieringssystemen ger verksamhetsutövarna den information som krävs för att efterleva timmerförordningen fullt ut.

Dessutom kommer kommissionen att undersöka om det är lämpligt att fastställa minimistandarder för tredjepartscertifieringssystem för att säkerställa lämpliga standarder för tillförlitlighet, insyn och oberoende granskning.

Kommissionen kommer också att stödja civilsamhällets roll som bevakare av efterlevnaden, och kommer att föra en dialog med medlemsstaterna för att förbättra tillgången till rättslig prövning i nationella domstolar för enskilda och icke-statliga organisationer i miljöärenden⁸⁰. Översynen av Århusförordningen kommer att stärka det civila samhällets roll i EU:s beslutsfattande.

8. Slutsatser

Skogarna och den skogsbaserade sektorn är en viktig del av Europas omställning till en modern, klimatneutral, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi. De åtaganden och åtgärder som föreslås i denna strategi kommer att leda till växande, friska, varierade och motståndskraftiga skogar i EU, och säkerställa att de i hög grad bidrar till ambitionerna för klimatet och den biologiska mångfalden, goda försörjningsmöjligheter på landsbygden och därutöver samt en hållbar skogsbioekonomi. Det strategiska tillvägagångssätt för övervakning, decentraliserad planering och förvaltning som fastställs i den här strategin kommer att bidra till att skogarna kan uppfylla sina många funktioner, med full respekt för subsidiaritetsprincipen och medlemsstaternas behörighet. I strategin erkänns den centrala rollen för skogarna, de yrkesverksamma inom skogsbruket och hela den skogsbaserade värdekedjan när det gäller att uppnå målen i den europeiska gröna given, och genomförandet av strategin kommer att understödjas av en stark och inkluderande styrningsram som gör det möjligt för alla berörda

⁷⁶ [TAIEX EIR P2P-verktyget](#) underlättar utbytet mellan nationella myndigheter och ger dem möjlighet att lära av varandra. Med verktyget kan också evenemang anordnas på begäran av Europeiska kommissionens avdelningar enligt en nedifrån-och-upp-strategi (TAIEX-strategi).

⁷⁷ Stöd genom instrument för tekniskt stöd ges på begäran och omfattar en rad olika politikområden, bland annat genomförandet av EU:s regelverk, kontroll av efterlevnaden av miljölagstiftningen och frågor gällande skog och skogsbruk inom ramen för EU:s prioriteringar, som den gröna och den digitala omställningen. [Instrumentet för tekniskt stöd | Europeiska kommissionen \(europa.eu\)](#).

⁷⁸ Brott i samband med skogsbruk orsakar allvarliga ekonomiska, miljömässiga och sociala skador och underblåser korruption, penningtvätt och andra brott. Globalt beräknas de årliga inkomstförlusterna från brott i samband med skogsbruk motsvara 51–152 miljarder US-dollar per år⁷⁸, vilket utgör den största andelen miljöbrott.

⁷⁹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om EU:s strategi för att bekämpa organiserad brottslighet 2021–2025, COM(2021) 170 final.

⁸⁰ Se meddelandet *Förbättring av tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor i EU och dess medlemsstater*, COM(2020) 643 final.

parter att delta och forma skogarnas framtid i EU. Kommissionen kommer att se till att strategin genomförs i samstämmighet med andra politiska initiativ, bland annat de som antagits inom ramen för den europeiska gröna given och de förslag som läggs fram som en del av 55 %-paketet.

Kommissionen uppmanar alla berörda parter att delta i en bred debatt om framtiden för EU:s skogar. Medborgare och samhällen uppmuntras att aktivt delta i genomförandet av utfästelsen om att plantera ytterligare minst tre miljarder träd senast 2030. Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet att ställa sig bakom denna strategi. För att säkerställa fullt politiskt ansvar för strategin kommer kommissionen att föreslå en stående punkt med lägesrapport i rådet och Europaparlamentet. Den kommer att se över strategin 2025 för att bedöma framstegen och om det krävs ytterligare åtgärder för att uppnå målen.